

28.5.1987
ספורט
ב
אוסטר: 11 כוכבי נבחרת העונה — בע״י זאב
במחיר כוח
אתה יכול להגיע לאופל
המלאי מוגבל
ASCONA
לבחירתך דגמי ארבע וחמש דלתות בגמור GL, LS
עם תיבת הילוכים רגילה או אוטומטית
החל מ־
28,358
ש״ח
לאסקונה S 1.3
4 דלתות דגם 86098
בהתאם למחירון 033/87 מיום 18.5.87 המחיר כולל מע״מ ואינו כולל הפקדה
נותרו עוד 80 אופל אסקונה 1300 לגמר המלאי
ציוד הכלול במחיר: חלונות כהים, חגורות בטיחות
קדמיות ואחוריות, משענות ראש מלאות, שעון זמן קוורץ, מד חסכון דלק (אקונומטר),
מכסה ננעל למיכל הדלק, צמיגים בחתך 165/13, תאורה בתא המנוע, תא הכפפות ותא המטען.
תוספת מחיר עבור צבע מטלי,
נעילה מרכזית וכו׳.
ניתן להרכיב מזגן אויר
על כל הדגמים
ליאו גולדברג בע״מ המניע להצלחת אופל
OPEL
משרד ראשי ותצוגה: פ״ת, ק. אריה, היצירה 6. טל׳ 9231873; אולמי תצוגה ליאו גולדברג בע״מ.
טל. 336911; ירושלים: שלומציון המלכה 15, טל. 234536; חיפה: דרך יפו 132, טל. 530281;
הגיטאות 96, טל. 70507; סוכנים: חיפה: ״בית המכוניות״, יפו 19, טל. 512251; פ״ת:
כוכבא 39, טל. 911159; חדרה: ״מוסך כהן״; שכונת ביאליק, טל. 31379; רחובות:
דרך יבנה. טל 461591. נצרת: בשארה ויוסף סרוג׳י, פאולוס השישי טל. 70030
סע לליאו גולדברג עכשיו, ותגיע לאופל

כך הם בחרו

214 מבין 281 כדורגלני הליגה הלאומית בכדורגל, בחרו באורי מלמיליאן ל"כדורגלן השנה" ■ שני הוא סמי מלכה (17), שלישי שלמה שירזי (15) ורביעי אלי אוחנה (10) – כולם מבית"ר ירושלים ■ לבית"רים הותר לבחור רק בשחקני קבוצות אחרות ■ כיצד הם בחרו ובמי (הנבחרים – במודגש)

הפועל ת"א

יעקב אקשיו, רמי ארמה, מיקי בן־ … ברנס, דוד הרשליקו־ … טוב סלייאס, אלי כהן, גיל … אחמד מוסה, משה … עזרא מועלם, משה סיני, יהודה עמר, דוד פיונטי, אורי קרביאן ואילן סוקרון – מלמיליאן.

יוסי זא… – יוסי מזרחי.

… – סמי מלכה.

מכ…

אברה… איתן אהרוני, … הי ארמלי, מרקו בולבול, דניאל בריא־ לובסקי, ירון [redacted] כהן, ברוך ממן, [redacted] לי, ראובן עטר, ליא[redacted] – מלמיליאן.

עופר מזרחי – אלי או[redacted]

משה סלקטר – סמי מל[redacted]

מכבי ת"א

דוד אוולאי, אלי אשר, ינקו גובי, ירון גולי, חיים גולדברג, בוני גינצבור־ רג, אלי דריקס, בני טבק, אבי כהן, מיקי כהן, איתן לוי, ארז לולו, אשר סימנטוב, חי קרייס ויוסי קרמר – מלמיליאן.

בית"ר ירושלים

אודי אשש, אבי גולדר, גרי ונדר־ מלן ואבי כהן – בריאלובסקי.

אופיר שמואלי, סמי מלכה, שוקי נחמני, אורי סוויסה, מאיר קדוש ויעקב שוורץ – אבי רן.

אורי מלמיליאן וחנן אוולאי – ירון אריב.

יוסי מזרחי – יעקב אסיאג.

דידו – אבי כהן (מכבי ת"א).

שלמה שירזי – דוד גורדנה.

אלי אוחנה – יעקב סגל.

משה בן־הרוש – מישל דיין.

בני־יהודה

ירון אריב, דני איזמירלי, משה אייזנברג, יעקב אסיאג, אהוד בן־טר־ בים, מישל דיין, רמי לוי, רוני מאירה, אבינועם מליחי, יעקב סגל, דוד סלמן, יגאל קרן, דורון רוזנטל, חזי שירזי וגיא שרעבי – מלמיליאן.

משה עלו ודוד גורדנה – אלי אוח…

אורי חזקיה, אייל חיים – סמי מל…

הפועל כפר־סבא

…איר אוקנין, רפי אידיינגר, נח איי… …ין, אופיר בן־חיים, תמיר בן־חיים, …שון גרמיש, אופיר הלל, אלי יאני, …חק מימוני, יואב מללי, מאיר נוהר, שמואל ספורטה, רז רבינוביץ, אוריר שמיר ובני פילוס – מלמיליאן.

איתן רביבו ומייקל יפה – סמי מלכה.

[redacted]

צופיו[redacted]

דור[redacted] מלכה.

ירון פרסי[redacted]

גדי מכנס – [redacted]

עופר אליאספו[redacted] גורדנה.

הפועל באר־שבע

יורם אוחיון, יובל אוחנה, ש[redacted] אילוז, מאיר אלמליח, שמעון ביטון, רפי בן־חמו, משה בן־שאנן, אורון גונן, מוטי דהאן, אפרים דוידי, אלי וייצמן, אבי חיון, רונן יונה, יגאל מרד, ראובן סולטן ומאיר עזרן – מלמיליאן.

מאריו זוכוביצקי – עופר סביאן.

יוסי שושני – סמי מלכה.

יורם בן־יעקב – אלי אוחנה.

מכבי נתניה

יעקב בלרב, טל בראל, רונן גבאי, אריה חביב, מרדכי חלפון, חיים לוי, יגאל מגחם, שמעון מנחם, חיים מסי־ קה, נתי עוריה, אלער קורן, מיכה רוחן ושלום תקווה – מלמיליאן.

[redacted]

עון מכלוף – שלמה שירזי.

משה בוארון – אלי אוחנה.

חיים בר – יעקב שוורץ.

שמשון ת"א

צהל ארמוני, נסים ברדה, און דהרי, גדעון דמתי, יפתח הלוי, יגאל הלל, אבי חרד, אבי חוגי, אורי כהן, שלמה מזרחי, זכרוני מנחם, אבי מלכה, שלו־ מי ממן, אבינועם עובדיה, יובל קפי־ טולניק, יום־טוב שוקרון, ואפרים שמ־ עונוב – מלמיליאן.

אפרים ארביב – אודי אשש.

יוסי כהן – אלי אוחנה.

מכבי יבנה

רפי אוסמו, דב רמלה, חיים אולי־ [redacted]

…ן בורניוק, מני בסון, [redacted] קלמנוביץ, רוני רחמים, גיא[redacted] לוי, ניר לוין, גבי למרי וגבע[redacted]וס – מלמיליאן.

ש[redacted]לין וגיל סבו – סמי מלכה.

א[redacted] מחפוד, אלון חזן ואבינועם קייס[redacted] שלמה שירזי.

ב[redacted]רושוילי – אלי אוחנה.

בית[redacted] נתניה

ש[redacted] איצקוביץ, אילן קריאף, יוסי תשוב[redacted] משה בן־סימון, אבישי גולן, משה [redacted]ש, יעקב הדר, יוסי יונה, אשר סאסי[redacted] ראובן סימוני ומיכה סרוסי – מלמי[redacted]

[redacted]

מלכה.

משה גלאם – אלי אוחנה.

שמעון בן־דוד – שלמה שירזי.

בית"ר ת"א

ישראל בן־נתן, אלי ג'רבי, נסים ג'רבי, רוני זהירה, ברוך ידיד, מאיר יחזקאל, יעקב כהן, יוסי מזרחי, אברהם נחמיאס, רחמים עמרן ויהודה קצב – מלמיליאן.

יוסי אדרי, ירון כהן ודוד לביא – שלמה שירזי.

נסים כהן – אלי אוחנה.

הפועל לוד

אורי בנורים, יעקב בנורים, יצחק [redacted]יוסי [redacted] שמואל

[redacted]הרג'מן – סמי

…ו של העונה

צוות "מעריב ספורט" בחר את ה־11 של העונה:

שוער: יעקב אסייג (בני־יהו־ דה).

הגנה: אבינועם עובדיה (שמ־ שון), ירון אריב (בני־יהודה), אודי אשש (בית"ר ירושלים), שלמה שירזי (בית"ר ירושלים).

קישור: דניאל בריאלובסקי (מכבי חיפה), מישל דיין (בני־יהו־ דה), סמי מלכה (בית"ר ירושלים), אורי מלמיליאן (בית"ר ירושלים).

התקפה: אלי דריקס (מכבי תל־אביב), אלי אוחנה (בית"ר ירושלים).

(ראה עמודים 12–13).

● השתתפו באיסוף הנתונים: מאיר ריסמן, יריב כהן, אביעזר מוזהדילם, יוסי לוי, אייל יצחקי, איתן אורטסמן, אלי קמיר, אורית [redacted] בססית, יצחק טויל, שאול לילוב, רפי ממן, ריכוז: צבי בר־שירה.

שבועספורט

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: שפי דגן
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

מודעות: גילה שניידר, חילוק עמיר טל: 439442(03)

בשער

מלמיליאן מקבל את גביע "כדורגלן העונה" של "מעריב", מסגן ראש הממשלה, יצחק נבון (צילם: עדי אבישי).

מה בגליון

אבל אוהב להיות בבית

אורי מלמיליאן, "כדורגלן העונה" שלנו – פעם שניה ש"מעריב" בחר בו לשאת את התואר הנכבד הזה (הראשונה היתה ב־76', כאשר היה רק בן 19...) – זוכה כיום להערצה ולאהדה כלל־ארצית. גם אנשי ציבור ופוליטיקאים מקנאים בו ■ מעיד על עצמו: "תמיד מפרגן לאחרים. נזהר שלא לפגוע בכבודם. כך חינכו אותי בבית" ■ ביום שבו יפרוש מהכדורגל, "יחגגו" בביתו – אבל רק שם ■ לא רואה עצמו משחק אי־פעם בחו"ל, לא מסוגל לצאת מסביבתו הטבעית ■ ירושלמי טבעי, רגיש מאד

יוסי לוי

"יש שני דברים שעליהם צריך ללכת לבחירות. האחד: האם להחזיר את יהודה ושומרון והאחר: האם למכור את אורי מלמיליאן".

הדובר, ניסים שלם – ידוע יותר כ"סימיקו" – אביו הרוחני של אורי מלמיליאן. מזמן היה אורי להרבה יותר משחקן כדורגל, אפילו ליותר מסמלה של בית"ר ירושלים. בוא נאמר מיתוס.

"בוא נאמר", הוא פתיח אופייני לכל משפט שני של אורי יום־טוב מלמיליאן. ה"בוא נאמר" בא להגיד משהו ביחוד, משהו ששנינו מסכימים עליו, שאין לגביו חילוקי דיעות, שיש עליו קונסנזוס. דבר כזה הוא אורי מלמיליאן עצמו.

"כך חונכנו"

בגיל 30 הוא זוכה להערכה ולאהדה שהרבה פוליטיקאים ואנשי ציבור היו מתקנאים בה. האהדה אליו כבר גלשה מכבר מהרי ירושלים וירדה־התפשטה ליתר חלקי הארץ. לפני כעשרה חודשים פורסמה עליו כתבה בעתון "חדשות". הכותרת היתה: "בן־אדם". חצי שנה מאוחר יותר, ב"מעריב", זכה לכותרת "כמעט קדוש". הצירוף של שתי הכותרות נותן מושג על התדמית שיצר לעצמו במשך השנים.

האם הוא באמת צנוע וביישן כמו שחושבים, כזה מין "ילד טוב ירושלים"?

– "אני לא משתחצן. תמיד מפרגן לאחרים. נזהר שלא לפגוע, לא תשמע אותי 'יורד' על קבוצה או על שחקן. כמו שאני מכבד אותם, הם מכבדים אותי. זה האופי של כולם בבית. כך חונכנו".

– למה אף פעם לא אמרת משהו כמו אני הוא 10?

אורי: "מה זה חשוב אם זה עוד 10 ואני, או להיפך. זה תמיד יהיה 11. חוץ מזה שלימדו אותי בבית לא להיות אף פעם מעל מישהו. זה שאני משחק כדורגל יותר טוב, לא עושה אותי עדיין לטוב יותר".

כשאורי מדבר על הבית, ניכר מיד כי עצמו הרבה יותר מארבעה קירות. זה בעצם הכל. בגיל 30 הוא עדיין גר בבית הוריו. "טוב לי כך. זה עוזר לי לשמור על אורח חיים ספורטיבי. אני אשאר כאן עד שאתחתן".

"טוב לי בארץ"

הבית, דתי וחם. הדמות הדומיננטית היא של האם, שמפנקת ומטפלת באורי כאילו היה בן [illegible]. מי שרוצה להבין איזה טיפוס הוא, חייב להכיר את ביתו של מלימיליאן.

לפני כשבועיים, אמר מנהלה של קבוצת [illegible] הבלגית: "אלי אוחנה חי לבד ומנהל אורח חיים עצמאי מגיל 18. זה היה אחד השיקולים [illegible] לרכוש אותו". אורי מלמיליאן מנהל אורח חיים שונה. כבר לא ישחק לעולם באירופה. דוד פיזנטי, מוטי איווניר, רוני רוזנטל ואבי כהן – כן.

יש שחקנים שמחליפים קבוצות ויש כאלו שעוברים מדינות, "אבל אני אוהב להיות בבית.

בסוף שנות השבעים הופנתה אליו הצעה מפתה מקבוצת פאריס סן־ז'רמן, אשתקד אלופת צרפת. "לא חשבתי אף פעם לשחק בחו"ל. טוב לי בארץ. אני לא מרגיש שזה חסר לי. זה לא מעניין אותי ולא מהווה אתגר עבורי. אני בחוך דתי, שומר כשרות, אי אפשר בכל 'חור' לבקש אוכל כשר. אני מרגיש את זה במסעות של הנבחרת (עד כה 45 הופעות במדים הלאומיים, 10 שערים בנבחרת – המע'). מה יהיה אם אסע לשנתיים־שלוש?", הוא שואל בדאגה.

למסעות בחו"ל לוקח אורי במזוודות קופסאות שימורים של אוכל כשר, נמנע מלנסוע ולחלק אוטוגראפים למעריצים בשבת, מניח כל יום תפילין. ירושלמי מסורתי ואותנטי, שגדל בשכונת ממילא הוותיקה.

לפני שמונה שנים החליטה העיריה להרוס את השכונה ולהקים מרכז מסחרי. הבית בממילא היה מרוחק יריקה ממגרש ימק"א. אורי היה הולך בשבת ברגל. לאחר מכן, כשעברה המשפחה דירה, היה מגיע בכל יום שישי לבית דודנו, יהודה ברוכיאן, השוכן במרכז העיר וישן אצלו, כדי שלא לחלל את השבת. לבלומפילד קצת קשה להגיע ברגל מירושלים, ולישון בתל־אביב ביום שישי זה כמעט כמו חילול שבת. אז מחוסר ברירה נאלץ אורי לנסוע. בכלל, ניידות היא לא הצד החזק שלו. לא אוהב לנסוע ו/או לטוס. לא אוהב לצאת מסביבתו הטבעית.

"אני רגיש"

סימיקו נזכר, שהזמין פעם את אורי, כשהיה עדיין בן 17, לנסוע איתו לבית־אל כדי לחלק שם עיתונים. "כשהגענו לרמות אשכול (שכונה בצפון ירושלים) ביקש אורי: 'אני רוצה לחזור הביתה'". מאז לא השתנה הרבה.

בחו"ל חש מלמיליאן עוד פחות בנוח. ב־76' יצאה הנבחרת הלאומית למחנה אימון בלונדון, בדרכה לאולימפיארת מונטריאול. בגלויה ששלח לסימיקו, כתב אז מלמיליאן: "... אני מאוד מתגעגע לבית ולחברים. תמסור ד"ש חם להורים. מקווה לראות אתכם בהקדם. נ.ב. סידרו לי כאן אוכל כשר". מספר ימים לאחר־מכן, גילה פתאום מלמיליאן שהוא פצוע. גם הרופאים לא מצאו תרופה לגעגועיו והוא חזר לארץ, ויתר בקלות על ההשתתפות באולימפיאדה.

שלוש שנים מאוחר יותר, יצאה בית"ר לנופש בפאלמה דה־מאיורקה. אורי שוב העדיף להישאר בבית. לפני שנתיים נסעה בית"ר לאינטרטוטו. מי לא נסע? – נכון, מספר 8, שהעדיף להישאר בדירה מספר 8 בבית מגוריו. גם אם ישקלו על כפות המאזניים קריירה מוצלחת באירופה, מלווה בפירסום, פעילות רבה ומשומנת היטב ברבבות דולארים – ומנגד יונח הבית – אין ספק לאן תיטה הכף. ואת למרות העובדה, כי בתקופה שניהל משא־ומתן עם קבוצתו, ניסו לעיתים להציגו כסחטן שמתעניין רק בחשבון הבנק שלו. "אני רגיש מבחינה ציבורית. התדמית חשובה לי פחות ואפילו יותר מהכסף. אולי כשאפרוש אצטער על כך", אמר לא מכבר.

באוסף פרדוכסאלי, אורי מלמיליאן – "כדורגלן העונה" שלנו (פעם שניה שהוא מוכתר ב"מעריב" ל"כדורגלן השנה". הראשונה, ב־76', בהיותו בן 19) – זוכה בתואר הזה אף כי הוא בהחלט האנטי־תיזה לכוכב: לא זוהר, לא אופנתי, לא מחליף חתיכות בקצב של החלפת גרביים. ניתן בהחלט לומר, כי בעוד שאוחנה נערץ על הילדות, מלמיליאן הוא מושא־נפשם של האמהות: בחור טוב, שהיית נותן לו בקלות את אחותך. מעדיף לשבת בנוח על כיסא בבית, מאשר לסכול על כתפי האוהדים.

"בלי ריקודי בטן"

לאחר זכייתה של בית"ר ירושלים בגביע המדינה, בשנת 76', תפצו ה"שרופים" ביקרו, אך אורי נמלט מן היציאה האחורית של מלון "רמדה" והתחבא כל אותו הלילה בביתו של סימיקו. גם השנה, במשחק ההכתרה של בית"ר, איים הקהל הירושלמי לפרוץ למגרש ולהניף את אליליו. מלמיליאן שחש בסכנה, התגנב חרש, סמוך לקו החוץ וברגע ששרק השופט לסיום, פתח בריצה מטורפת לעבר חדר ההלבשה, מתחמק במיומנות מזרועותיהם המושטות של האוהדים. אחר־כך תירץ זאת בכך שסבתו נפטרה באותו שבוע. מי שמכיר אותו יודע שגם אילמלא נפטרה אז הסבתא, לא היה אורי יוצא מכליו. "אתה יכול לתאר אותי עולה על שולחן ורוקד ריקודי בטן?", שאל בהשתוממות. האמת שצריך הרבה דימיון לשם כך.

היריבים נותנים לו רספקט, לא בועטים לו ברגליים ולא מושכים בחולצתו. גם השופטים נזהרים בכבודו. תואר הכדורגלן ההוגן מוענק בכל שנה לשחקן אחר, משום שמלמיליאן פשוט מחוץ לתחרות. אילו נטל בה חלק, היה התואר שוכן בביתו עד יום פרישתו.

ביטוי מוחשי לירושלמיות שלו ניתן למצוא בתמונות פגרה, שבהן מצולמים כדורגלנים בים. אורי תמיד יופיע בהן עם חולצה, לעולם לא חשוף מדי, תמיד משאיר משהו לעצמו, לא מגלה הכל.

"אי אפשר לשכוח"

לאורי אין כמעט חברים. עם מעט מאוד אנשים הוא חש חופשי ובטוח. אחד מהם הוא בן־דודו ואיש סודו יהודה ברוכיאן. חבר אחר, גם הוא קרוב משפחה, ניסו שמואל ברוכיאן. אופיו ורגישותו הרבה, גרמו ל"קצרים" עם מספר אנשים, בראשם יו"ר תנועת החרות בירושלים, עורך־הדין רובי ריבלין. לפני יותר מעשור, זכתה בית"ר, בראשותו של ריבלין, רק במקום השני. אליפות של הצהובים היתה משמשת כשטיח אדום לרגלי ריבלין, בדרכו לטרקליני הפוליטיקה. "לוזר" היה הכינוי שהעניק ריבלין למלמיליאן.

השנה נפרד סוף־סוף אורי מהתואר הלא מחמיא, אך הוא איננו שוכח ולא סולח לריבלין, עד היום.

למאמנו הנוכחי, דרור קשטן, הוא מתקשה להחמיא גם היום. "מה שעשה לי קשטן, אף אחד לא יכול לשכוח. לא אני, לא הוא וגם לא העיתונאים. אבל זה לא פוגע ביחסים בינינו. קשטן עשה בבית"ר מה שאף מאמן לא עשה קודם לכן – ואני מעריך אותו".

גם מה שעשה קשטן בעונה שעברה, לא עשה אף אחד לפניו. הוא החליט לנפות את אורי מלמיליאן מההרכב מבלי להודיע לו קודם לכן. מלמיליאן לא האמין למשמע אוזניו. לקח לו כמה דקות להבין, שהבעיה היא לא עם האוזניים אלא עם קשטן.

מלמיליאן אומר שאיננו שומר טינה לאף אחד. דוגמא טובה לכך הוא יוסי ז'רז'בסקי, שבתקופה בה כיהן כיו"ר בית"ר אמר למלמיליאן: "אני אשרוף לך את הרגליים". כמה ימים לאחר מכן, התפטר ז'רז'בסקי. היום הוא משמש כעורך דינו של מלמיליאן ונחשב אחד ממקורביו.

עם היו"ר היוצא רוני בר־און, המאמן אליהו עופר וחברו סמי מלכה היו לאורי "חיכוכים", כלשונו. אולם היום הוא בסדר עם כולם. גם במגרש הוא נמנע מחיכוכים. "אני שחקן של נגיעה אחת בכדור. כמעט שלא עובר שחקנים, רק מוסר". ההורים היו מעדיפים שבמקום לעבור שחקנים, יעבור לבית־הכנסת. הם לוחצים שיפרוש ויפסיק לחלל שבת.

"אני שומע את התקליט הזה לאורך כל הקריירה שלי, ביום שאפרוש, זה יהיה חג עבורם".

רק עבורם. ■

הסעודיה, ראש עירית ירושלים טדי קולק לוחץ ידו של אורי מלמיליאן. משמאל, דני נוימן. לידו חנן אזולאי. לאחר ההכתרה, ירוצו פוליטיקאים רבים אחרי רגע דומה לזה.

מים שקטים

דרור קשטן – "דרור שתקן" – מאמן השנה ■ מכור לכדורגל ■ "בבית"ר ירושלים מספיק להצית גפרור – במלה אחת – ומיד יש להבה גדולה" ■ "מאמן צריך להתמודד נגד הקהל, נגד השחקנים, נגד ההנהלה. כאשר הוא מצליח – הוא תרם וכשיש כשלון – הוא האשם" ■ "לא מוכר נשמתי לשטן – לכסף"

אורית הראל

באמצע פסטיבל בית"ר ירושלים, כשבכית שלו רק מתחילים להתגבר על מצוקת־האגרטלים הקשה, שנגרמה בגלל הצפת הפרחים, הוא נשען לאחור בכסא הנרגרת המאסיבי, שואף באיטיות מעשן הסיגריה ואומר בשלווה סטואית: "בעונה הבאה אני כחיפה. נקודה". דרור קשטן, המאמן שהביא לבית"ר את האליפות הראשונה בהיסטוריה הירושלמית, שומר על פרופורציות.

ולפי הפרופורציות שלו, גם אם ימשיכו תלמידים לבוא אליו, שישתף איתם פעולה בעבודה שהם מכינים לבית הספר, גם אם ימשיכו לשלוח לו פרחים ולטפוח על השכם וגם אם הילדונת ההיא תמשיך להתקשר רק כדי לדבר איתו – שום דבר איננו גדול מהחיים, והוא בכל מקרה, איננו הכוכב הראשי בהצגה הזו.

גלגל מסתובב

"ודאי שתשומת הלב היא דבר נעים. מי שיגיד שזה לא נעים לו – משקר. אבל במקצוע שלנו יודעים שהגלגל מסתובב ומי שלא נמצא עם שתי הרגליים על הקרקע, מצבו לא טוב. אני עברתי כבר את העליות והירידות, ואני יודע מה פירושם של הדברים ויש לי הפרופורציות הנכונות.

"הבמה המרכזית היא של השחקנים. הם אלה שעושים את ההצגה, אותם באים לראות ולכן משלמים. המאמן לא צריך להיות כוכב. קבוצה היא דבר מאוד דינאמי, עם הרבה אירועים שהם לא תמיד נעימים. יש חילוקי דיעות, מריבות, ביקורת, ולכן אחד הדברים שיוצרים שקט סביב קבוצה הוא, כששומרים על השקט האישי ולא נותנים הצהרות בומבסטיות. חילוקי דיעות צריך לסגור בפנים. איפה שצריך לדבר – אני מדבר, והם מרגישים בזה היטב.

"בקבוצה כזו כמו בית"ר, עם אירועים כמו שיש, מספיק להצית גפרור כדי שתהיה להבה גדולה מאוד. וזה רק ממילה", הוא מדגיש. "אחר כך אפשר יהיה להגיד מה שרוצים. האש תהיה וזו שרשרת". הוא יודע. גם אליו קירבו את הגפרור לא מעט פעמים העונה, אולי מתוך ציפייה להתלקחות, אבל כלפי חוץ הוא שמר על שתיקה.

"במהלך העונה חיו לי לא מעט בעיות עם יו"ר הקבוצה. במצב רגיל, לא הייתי צריך לנהוג כפי שנהגתי, אבל למען המטרה ולמען השקט, ידעתי להתעלות ולהסיט הצידה את הדברים הללו. לא פעם נעשו דברים שאחר כך באו והתנצלו עליהם", הוא אומר ומסכם את פרשת יחסיו עם היו"ר "אני לא מיניתי אותו ואני לא פיטרתי אותו. וחוץ מזה, האליפות כבר בידיים". חיוך.

מקצוע כפוי־טובה

הכל התחיל כשהיה בן עשר, בחורשה ליד הבית של זאביק ולצר בפתח־תקווה, במגרשים הריקים של השכונה, אפילו בכביש, מודה דרור (נולד 1 באוקטובר 44'). הכדורגל פשוט נכנס לו בדם, ומאז איננו יוצא. מכור לכדורגל, הוא מגדיר את עצמו. "אשתי אומרת שאם הייתי משקיע בתחום אחר מה שהשקעתי בכדורגל, מי יודע מה היה יוצא", הוא מגחך ומזווית העין מביט בצפירה, שצוחקת ממול. מה שנכון נכון. "אבל אין לי שום בעיות עם עצמי. אני כל כך אוהב כדורגל, נהנה מזה ומכור לזה. למרות שיש הרבה רגעים קשים, למרות שהמקצוע הוא כפוי טובה ואכזרי ואתה יכול להיות פעם למעלה ופעם למטה – ויש תקופות לא טובות – תמיד היה לי הרצון והשאיפה להגיע למעלה. אני לא מצטער על שום רגע בכדורגל, זה עסק כל כך דינאמי וכל כך מעניין, נותן אפשרות להכיר הרבה אנשים ותופעות, אפשר להחליף קבוצות ובכך לפתוח מין דף חדש בכל פעם, וזה נותן עניין ומוטיוואציה".

17 שנה שיחק בקבוצת הפועל פתח־תקווה, אז כך עבר לשחק בכפר סבא. ציוני־דרך נוספים לחוו קשטן השחקן: נבחרת הנוער, גביע אסיה 61', נבחרת ישראל תחת שרביט האימון של "גיולה מאנדי האגדי". הוא זוכר את עצמו משחק בשביל הסמל, הגאווה. "זה מה שהחדירו לנו, לא רק סמל האגודה, גם סמל ישראל. היום זה לא מדבר אל השחקנים. ה'פרופים' לא מדברים על סמל, הכסף קובע", הוא אומר בלי שמץ נוסטאלגיה או מרירות. "משפטים וורודים זה לא חלק מציוד העזר שלו. "או היתה תקופה נחררת. היום הכל משתנה, אי אפשר להישאר מאחור, המציאות חזקה מהכל".

חלק מהמציאות היה לדעת מתי הגיע לסוף דרכו כשחקן, וקשטן לא הגיע מופתע לנקודה הזאת כי התכונן מראש. ב־1975, השנה האחרונה שלו כשחקן, בכפר סבא, הכשיר עצמו בוינגייט לאימון, אחר כך פרש, והלך לאמן את קבוצת הנוער של המועדון. "רציתי לבנות את עצמי באופן הדרגתי", הוא מסביר. "המעבר משחקן למאמן מצריך הסתגלות. הדברים שונים לגמרי. קודם כל סמכויות. שחקן צריך להיות תאמן, להיות כשיר והו. מאמן צריך להיות, להבין מערכים, טאקטיקה. להתמודד איתם עם מצבי לחץ במשחק ואחרי. התהליך הוא של מעבר מהיותו שחקן.

12 שנות מאמן. קבוצה ראשונה: נערי הפועל כפ"ס

הזנה – לעמידה מול השחקן. ואיך שאתה מעמיד את עצמך – ככה מתייחסים אליך".

נגד, נגד, נגד

כשהוא מדבר על תפקיד המאמן, על השיגרה של יחסי מאמן־שחקן, אפשר כמעט לחוש את הכוח שהוא משקיע בדברים, כמעט לראות את הקליפות שהוא מתעטף בהן. "מאמן הוא אחד שצריך להתמודד נגד הקהל, נגד השחקנים, נגד ההנהלה. כשיש הצלחה זו גם תרומת המאמן, כשיש כשלון – הוא אשם, והמחיר הוא – פיטורין. זו הנקודה האכזרית, אבל בין כשלון להצלחה הקו דק מאוד. יש הרבה לחצים סביבתיים של קהל על הנהלות. ומינויים בהנהלות אינם פיננסיים, באמצעות רכישה כמו בחו"ל. בארץ זה יותר מינויים פוליטיים. כל אחד רוצה לשמור על הכסא שלו, להיות 'אין', ואז דברים מוסתים כלפי המאמן.

"יש הרבה מאוד דברים בקבוצה שהם כמו תא משפחתי, ובבית יש בעיות, זה עסק חי. אבל כמו שחיים בתוך הבית ויודעים ללבן את הבעיות בתוך המסגרת, כך גם צריך להתייחס לדברים בקבוצת כדורגל. כל אדם שונה: אחד יותר רגיש, שני פחות, אחד יודע לקבל ביקורת, אחר לא. צריך להכיר את הנפשות הפועלות ולהתייחס בהתאם. קודם כל, מדובר בבני אדם וצריך לתת להם את הכבוד הראוי, כי בסופו של דבר השחקנים והמאמן משרתים אותה מטרה – הצלחה. צריך להגיע למקסימום, בלי לזוז מעקרונות, בלי לאבד סמכויות גם בתחום החברתי וגם בתחום המקצועי".

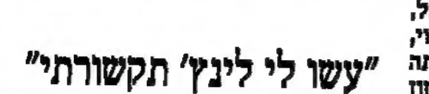
יש מי שקוראים לזה עקשן. אסטרולוגית אחת אמרה עליו שהוא כזה. אם שואלים אותו, הוא אומר שגם אשתו אומרת כך. אם שואלים אותה, היא אומרת שהוא עומד על שלו, כשהוא צודק – ואז מוותרים לו. "אני עקשן, כי אני עקשן על הדרך שלי. כשמנסים להפריע לי, אני עומד על שתי הרגליים האחוריות אפילו במחיר שאני צריך ללכת. בקריירת האימון שלי, זה קרה לא פעם – אבל אני לא מוכר את נשמתי ל'שטן', שהוא הכסף. אני מכור לדרך, לתפיסת העולם שלי, לעקרונות". לא כולם ראו תמיד עין בעין עם העקרונות שלו, גם לא בבית"ר ירושלים – אבל היום הכל נשטף בים שימחת האליפות.

כינור שני

העונה באו בני המשפחה בהרכב מלא כמעט לכל המשחקים, לראות את דרור בעבודה. שנה ראשונה שצפירה פנויה. יצאה לפנסיה, הם אומרים בהנאה גלויה, כי זה משפט לגמרי לא אמין, נוכח האשה הצעירה שפולטת אותו, עד שהיא מוסיפה – "מהצבא". 22 שנה שירתה בצבא הקבע, עכשיו היא נהנית להיות כינור שני. הוא לא שואל בעצתה, היא מעריפה את המצב הזה. "מעורבות ספיגה", היא קוראת לכך. "מה אני צריכה את הצרות שלו", היא מחייכת. לא צריכה. אבל אוהבת ללכת לראות כדורגל, יחד עם הילדים – הילה, בת 11 ותומר, בן 15. והם, קודם כל, אוהדים של אבא. אחר כך יש להם גיבורים מקומיים. העונה הזו היו אורי מלמיליאן, אלי אוחנה ושלמה שירזי הפייבוריטים של תומר. שירזי היה גם הגיבור המרכזי של הילה. כך לפחות יודע אבא־דרור.

אם שואלים את ההורים, הם אומרים שהילת דומה לאמא, ותומר דומה לאבא. "ילדים טובים, ביתיים", מגדיר אותם דרור. כמו אבא שלו, גם תומר משחק כדורגל, וכבר הבטיח לאביו שישחק נגד קבוצה שאבא ייאמן – וינצח. כשדרור היה בגילו של תומר, כבר נסע לחו"ל כשחקן נוער של הפועל פתח תקווה, כבר התחיל לצאת עם צפירה. זה נשמע לו כמו לפני מיליון שנה: "נישאתי בגיל 21 ותצי, היינו שני ילדים. אבל באותה תקופה התחתנו בגיל צעיר מאוד גם החברים שלנו. היום מחפשים קודם כל איך לחיות עם בחורה, לנסוע לחו"ל, ליהנות לפני המסגרות". והעיקר, שתומר "יהיה ילד טוב, ילמד טוב ואם יהיה טוב גם בכדורגל – יש לו ברכת־הדרך שלי".

מי יודע כמה מאוהדי בית"ר כיום יזכרו לו חסד נעורים, כשייאמן בחיפה (צילום: עדי אבישי)

"עשו לי לינץ' תקשורתי"

אם הוא מצטער על משהו שקשור בכדורגל, זה המחיר ששילמו פה ושם הילדים על החשיפה הפומבית. "כשיש חשיפה יש גם ביקורת, וככל שתהיה לא נעימה, צריך ללמוד לחיות עם זה. בתקופת נבחרת הנוער למשל (פרשת קובלנץ – המע'), עשו לי לינץ' תיקשורתי – אבל נשארתי בחיים. הסיפוק הכי גדול שלי היה שאחרי כל מסקנות הוועדה (שחקרה את הפרשה – המע'), הציעו לי שוב את נבחרת הנוער. אם הייתי כל כך רע אז – היום אני אותו רע. ככל שלא רוצים להכניס דברים הביתה, גם אם אדם לא מדבר, אפשר לקרוא על פני האדם מה מתחולל בתוכו, וכולם חיים ונושמים את זה. הילדים לא מחושלים כמונו, כמו האשה וכמוני, ויש לזה השפעה עליהם. אנחנו יודעים, שבמסגרת בית הספר יש השפעות ויש עקיצות. אז זה תלוי הרבה בהתנהגות שלך, ואני משתדל להקרין רוגע, שקט, להראות שהדברים חולפים".

והם חולפים. בהיסטוריית בית"ר, בין השירים וההקלטות, בין האפלות והרגלים, רק רושמי הסטאטיסטיקות של הספורט הצילו מתהום השיכחה את העובדה, שזו פעם שניה שקשטן מביא אליפות ראשונה לקבוצה, שהוא מאמן (והראשונה היתה הפועל כפר סבא). ובעונה הבאה, כשיתן הוראות לשחקנים שלו, איך לא לתת למלמיליאן להגיע לשער – מי יודע כמה מאוהדי בית"ר יזכרו לו חסד־נעורים ואליפות, ולא ייאחלו לו איחולים שונים ומשונים, כיאה למאמן של היריב.

ועד אז, ימשיך דרור קשטן להביט בשלווה סביבו, לראות סרט בווידאו בשביל להירגע, לא לקרוא ספרים כי אין לו זמן ולשאוף להביא כל קבוצה שהוא מאמן – לשיא.

והכל בפרופורציות נכונות, כמובן.

מאמן יוצא ומאמן נכנס – קשטן ומוטל'ה שפיגלר (משמאל). בין כשלון להצלחה – קו דק מאוד (צילום: עדי אבישי)

סיפור ההצלחה של העונה: גארי ונדרמולן, עולה חדש, "תגלית השנה" ■ בית"ר ירושלים נהנתה ממנו באורח יוצא מהכלל. לעתים מילא תפקיד של מושיע ■ ניהל רומן סוער עם הרשת ■ עכשיו, בעזרת נערה ישראלית, הוא מתגבר על חבלי הקליטה ■ עדיין מתקשה להבין כל מיני תופעות במציאות הישראלית

רומן גארי

אבי מלר

בתחילת נובמבר אשתקד, שבועות ספורים אחרי שגארי ונדרמולן נחת אצלנו, יצאתי לבית־וגן כדי לעמוד במו־עיני על התופעה האנגלית החדשה חזו בשמי הכדורגל הישראלי. "קחו למשל את ונדרמולן. אתמול באימון הוא נתן את כל הגוף, הנשמה והנעליים כדי להיות בכל מקום ולקבל הזדמנות, תחת כל גבעול עשב רענן, להוכיח עוד ניצוץ מיכולתו. הוא עשה זאת פעמים רבות, כאשר עמיתיו הישראלים מרשים לעצמם להתבונן (ליהנות?) אך להישאר במרחק רב, לפחות בכל הקשור לקצב הדופק וכמות אגלי הזיעה. אני מעריך שאם וכאשר יגיע גארי להרכב המנורה הראשון, ייצטרכו הרבה בית"רים להתחלף עימו בתפקיד של אתמול – כלומר להשקיע טונות של מאמץ כדי להחזיר את ההרכב למצב הנוכחי..." – כתבתי ב־6 בנובמבר, לאחר אותו אימון מעורב ירושלמי.

תשעה ימים בלבד חלפו ודרור קשטן העניק לגארי ונדרמולן את הזדמנות הבכורה הלאומית שלו, בדקה ה־65 למשחק נגד מכבי יפו (מחזור 8 בבלומפילד (3–0 לבית"ר). עכשיו אני מצטט מדיווחו של עמיתי, שאול לילוב, על המשחק: "מילה על גארי ונדרמולן. נכנס במקום שוקי נחמני, שיחק 25 דקות. שני מהלכים הבהירו מדוע יש מעתה בעייה לאבי גולדר לשוב ולפלס דרכו להרכב. תנועה נהדרת, נגיעה אותת בכדור, מתוחכם מאוד. אם יידע אורי להפעיל נכון את ונדרמולן, יש לי תחושה שבקרוב נראה כאן התקפה מוחצת ביותר".

תפוקה מצויינת

תחושה בריאה. מאז אותה טבילת־אש הפך גארי ונדרמולן לאחד הסיפורים היותר מעניינים ופיקנטיים המאפיינים את העונה הגדולה של האלופה הטריה. 5 שערי ליגה ושער אחד בגביע, עד כתיבת שורות אלו, הרבה יותר, למשל, ממספר המשחקים (2) אותם הוא פתח בהרכב הראשון וגם סיים...

תפוקה לא רעה, איפוא, לכדורגלן שבסה"כ שותף העונה ב־15 משחקים, מהם בששה רק כמחליף. תפוקה מצויינת, אם להביא בחשבון שהשערים שלו נולדו כמעט תמיד בדקות קשות, כאשר הסוסה הבית"רית נתקלת בטרשים, חלוקי אבנים ודי־כים חצופים, ודירתה ללא יכולת להטיל את מורותה. הדוגמאות הבולטות: הנצחון המשכר על מכבי חיפה בבלומפילד (2-1), לאחר שהחיפנים הובילו 0-1 ונכנעו משער של גארי, בדקה ה־78,

גארי ונדרמולן: כאשר אני מדבר עברית, עם המבטא שלי, כל חבר'ה מתפקעים מצחוק (צילום: עדי אבישי)

שבאנגליה היה משתלב לנצח־נצחים בקליפים הפותחים את תכנית הטלויזיה הכדורגלנית השבועית, ובשכונת התקווה, כאשר במצב של פיגור 2–1 (הצ'אנס האחרון של בני־יהודה לקרוא תיגר על בית"ר) הגיע כדור פשוט ובלתי־מסוכן לכאורה לונדרמולן, שמיגנט אותו לאובייקט היחיד עימו היה לו רומן סוער אז – הרשת.

היום כבר יש לחוטים והחורים העוטפים את השער, מתחרה רצינית על אהדתו ומשיכתו של גארי: אתי הירושלמית, חברתו הישראלית של ונדרמולן, סימן נוסף לחבלי קליטתו אצלנו, ההולכים ומתרופפים, הולכים ומתקצרים, אולי גם בסיוע העובדה שהצעיר התוסס הזה, בן 27 לפני 4 שבועות, הוא בוגר אוניברסיטת סן־דייגו בארה"ב בתקשורת. ("מבחינה חברתית אני מרגיש מצויין. פרט לחברה, עזר לי אבי כהן כמעט בכל צעד בישראל וכיום אני בידידות רבה עם כל כדורגלני בית"ר, מבלה איתם ולא משעמם לי כלל").

למעשה, הסיפתח המוצלח של ונדרמולן בישראל, אם נשפט על פי מדד מקומי משוקלל, צריך להיחשב סנסציה בריבוע. תארו לכם את ההלם התרבותי, שבו צריך לעמוד כדורגלן שחונך על ברכי הכדורגל האנגלי (שיחק בווימבלדון ובסאותנד החובבניות דאז), גדל על מראות מהייבורי, וויטהארט־ליין ואולד טראפורד – שלא לדבר על וומבלי – התבגר באוסטרליה המסודרת, הוגנת, שקטה, ושהה ארוכות – תחנה אחת לפני ארץ הקודש – בארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות, רק כדי לקום ולהגיע למדינת המוגבלויות והבלתי־אפשרית, במיוחד בתחום שבו הוא בא למצות את כשרונו: מתפשים קנה־מידה להשוואה? קחו את בארי סילקמן...

הבעיה הגדולה

עסקנים, מגרשים, פוליטיקה, כספים – מכל אלו הוזהרו את הג'נטלמן הזה, ועל כל אלו הרי התגבר

אם הוא עדיין איתנו, אבל שרק לא תחשבו שהמשימה הושלמה, או שהיא קלה. "אני עדיין משתאה לנוכח כמה דברים בכדורגל כאן. נסתיימה עונה גדולה. אליפות ראשונה ואנחנו גמר הגביע עם סיכויים לדאבל. ומה הדבר הראשון שקורה? – המאמן עוזב ומתחלף. היושב ראש מתפוטר. למה? יש לך הסבר עבורי? אני חושב שאפילו אם אהיה כאן עוד עשר שנים לא אבין כהלכה".

מתקנים? נדבך נוסף במציאות שגארי לא על קיומה עד אוקטובר החולף. "התרשמתי מבלומפילד, כפר־סבא, קרית־אליעזר ונתניה. יבנה, ימק"א, לוד ודומיהם? אסור שבליגה בשום מדינה בעולם אפילו לא בג'ונגלים יהיו מגרשים כאלה. אלו לכל היותר מגרשי אימון ואפילו אז מהגרועים ביותר הקיימים".

הבעיה הגדולה ביותר של ונדרמולן, סוף־עונתיים אלו, היא השפה העברית. בילה באולפן, רכש ידע בסיסי ועכשיו רוצה להרחיב בעזרת מורה פרטי, גם מפני ש"כאשר אני קשטן, אני מבין אותו (בקצב הדיבור של הפלא? עכשיו יהיה לו מוטל'ה, ובאמת לטובתו ולהנאתו, להגדיל את אוצר המילים. כאשר אני מדבר עברית, עם המבטא שלי, מתפקעים מצחוק..."

סיכום העונה הראשונה, גארי? – לשחק יותר כבר השנה, אך צריך להסתפק שעזרתי הרבה לקבוצה, נתתי מה שיכולתי שותפתי ואם להתייחס לשנה הזו כאל שלי – אני מרגיש שבע־רצון ועם זכות להמשך מוצלח".

הסגולות הגדולות של גארי, כפי שהן גם מהציטוט האחרון – סבלנות אירקית, מעולה ואינסטינקט תגובה־הבלגה בריטי טיפוסי – מסוגלות להסיר בפניו את כל שעוד נותרו לדילוג.

אבי מורגנשטרן

זה לא התחיל ברגל ימין. ההחלטה של רוני בר־און להוריד את בית"ר ירושלים, שחקנים ובעיקר אוהדים, למגרש נעים הליכות כ"בלומפילד", נראתה בתחילת העונה כסטירת לחי מצלצלת. האוהדים שהתרגלו שנים לחיות כדיר חזירים, על מושבים לא מושבים, על עצים, לא אהבו את מושבי האבן של בלומפילד, את הכניסות הסבירות. בימק"א הם היו רגילים להיכנס דרך וואקום. ההנאה שבלחץ.

אני זוכר שלפני המשחק בין בית"ר ירושלים לבני יהודה, עמדו אוהדי בית"ר וצעקו לבר־און

שנת הבית"ר

ואברהם לוי: "מנייאקים. בשביל מה הוצאתם אותנו מימק"א. עוד תשלמו על זה ביוקר". מה שנכון הוא, שבר־און לבסוף שילם ביוקר, דווקא את מחיר ההצלחה. באותו משחק פותח, סיימה בית"ר ב־2–2, עם אותה בני יהודה שניסתה להוות צל כבד על הגביה הבטוחה. שירזי הורחק ונדמה היה שהמנגינה תנגן גם השנה לפי אותם אקורדים. מלמיליאן מיהר להצהיר שימק"א זה הבית. בבלומפילד קשה לשחק. במשחק הראשון הוא ואוחנה הבקיעו שערים ראשונים. סימן לבאות.

זרים בבלומפילד

מחזור שני, קרב ענקים: מכבי חיפה – בית"ר ירושלים. חיפה שלפני אבוטבול וחבריו. חיפה שעדיין חולמת לזכות בתואר. ירושלים חוזרת מסיבת הכרמל עם 3 נקודות. המנוע מתחיל להתחמם. שערים? – מלמיליאן. איך לא?

חזרה לבלומפילד, נגד מכבי יבנה. משחק קשה, עצבני. יבנה באה להוציא נקודה ומצליחה. מלמיליאן מעלה השערה שאולי כדאי לחזור לימק"א. גם האוהדים שולחים את אמא של רוני בר־און ואברהם לוי לעסוק בכל מיני עבודות צדדיות, לא כל כך מכובדות. גם כשבית"ר רצה קדימה, אמר ירון צרקיהו, האוהד מס' 1 של הקבוצה: בשלב מסויים נחזור לימק"א. זה הבית שלנו. בבלומפילד אנחנו מרגישים זרים. יש שם כל מיני סורנים אשכנזים של הפועל תל־אביב.

בלומפילד ממשיך לא להאיר פנים לאלופה שבדרך והדרך עדיין רחוקה. שמשון משיגה תיקו ואז יוצאים לפגוש את האחות מת"א, בשר תותחים טעים, עם תבלינים שמפורים אוחנה, גולדר, אבי כהן, אשש וסמי מלכה. שער ראשון של מלכה. אחר כך יבואו עוד.

נצחון ראשון בבלומפילד, רק במחזור 6. לך תאמין. נגד מי? – האימפריה מנתניה. האחות הבית"רית שנמסה מול מלמיליאן ולהקתו. מכאן, למעשה, מתחיל הבליץ של בית"ר. והאוהדים באים באלפים. אפשר לבוא ולראות קונצרטים בלי טוקסידו. אחר־כך הפועל לוד. משחק חוץ. אוחנה

אצל הסינים זו "שנת התרנגול" או "שנת העכבר" – ואצלנו "שנת הבית"ר", זו מירושלים ■ החלה בהחלטה שנראתה כ"סטירת לחי מצלצלת" (המעבר לבלומפילד) ונסתיימה ב"הכתרה ההסטורית" ■ להצלחה, כידוע, אבות רבים

ומלמיליאן. נצחון פשוט, חלק.

שירזי כבר בהרכב, שמואלי כדרך לתגלית העונה. גליצ'ים מופלאים, לפני פציעה קריטית. קשטן מתחיל לשתוק, משחק בפוקר־פייס. אחרי נצחון אפשר לראותו בזרועותיו העבותות של בר־און. סיפור אהבה, גירסאה ירושלמית. אחר כך יפרד הזוג ויחל בהשמצות. רובי ריבלין מנווט את הספינה מאחור. כדורגל ישראלי מודל 87', עדיין תחת המטריה של הפוליטיקאים. אותו ריבלין, שכעבר ידע להטיל את הכשלון של בית"ר על אורי מלימיליאן. השנה, ככר שייך להצלחה. אליפות שנולדה מאבות רבים.

הטריו המוביל

את השליש הראשון סיימה בית"ר בנצחון מרשים, רב־שערים על הפועל כפ"ס, שגם היא לא קטלה קנים בראשית הדרך. שערים? – הטריו המוביל: אוחנה, מלכה, מלמיליאן – לא כסדר הזה – מביא את הקבוצה למקום המובטח. מכבי חיפה, הפועל ת"א – שתי היריבות הפוטנציאליות – כבר מאבדות גובה, לפני ההתרסקות הסופית.

בירושלים מתחילים לאהוב את ימק"א. האוהדים יורדים משם באלפים, נחילי ענק. הרבה צהוב בדרכים, עוד לפני שהגיע האביב. ירושלים מגישה קונצרטים. ההצגה הכי טובה בעיר. צריך להכין כרטיסים מראש. שער 8 כבר מבצר הצהובים. מלמיליאן הוא מלך. מצעד פזמונים לוקאלי: "אוחנה, אוחנה, אוחנה. אני כבר לא יכול"... "אשש הוא לא פראייר של אף אחד"... תישאלו את שוקרון. כשבר־און עולה על כר הדשא, האוהדים מוחאים לו כפיים. אברהם לוי זוכה לליטופים. אין כמו ההצלחה. בבית"ר ירושלים ידעו תמיד להגיע עד השוקת. השנה, בבלומפילד, גם זכו ללגום מהשמפניה שחיכתה במקרר כל כך הרבה שנים.

מחזור 11. הקרב מול האדומים מת"א. הפועל טובה יותר, אבל גולדר במתנה הנכון. משחיל מקרוב מסירת אמן של אוחנה והיציעים באוויר. עכשיו ברור שזו הולכת להיות השנה של בית"ר, ללא ספק. אחר־כך נופלת מכבי ת"א, עוד יריבה פוטנציאלית. מלמילאן ואוחנה, כתמיד עושים את זה לאלפים. בירושלים מרגישים שזו הולכת להיות שנת מיפנה. קשטן מסרב לדבר. משאיר את ההצלחה לשחקנים. בר־און צוהל בחדר ההלבשה. לוי מפחד מעין הרע. מלמיליאן מקווה, אוחנה יורד על הפועל תל־אביב וסיני. ושירזי, כבר בטוח ש"השנה אנחנו דורסים כל קבוצה". במגרש, לפחות, שירזי הוא ענק. קצת חצוף, קצת קשוח, אבל איזה שחקן.

מתנת יומולדת

מחזור 13. קונצרט. ארבעה שערים לרשת הפועל פ"ת, שחשבה אולי להיצמד לבית"ר. מחזור 20. שני שליש. תיקו מול האחות התל־אביבית, אחות חצופה שהעזה להעיז והצליחה לא להפסיד. בירושלים כבר מדברים על פסיכולוג, פסיכיאטר, נוירולוג, גניקולוג... מפחדים שם, שגם השנה הולכים לאבד את היהלום. אוחנה זורק נעל על מלכה, אוולאי מעניק לקדוש מתנת יומולדת – בוקס לבטן. אורי אומר דברים מעניינים על אוולאי וקדוש, שממשלים בהתקווה. זו לא ירושלים של זהב. וקשטן? – שותק.

נצחון חשוב על מכבי נתניה, בלי אוחנה. נקודת מיפנה. משבר שהופך לעלייה מחורשת על דרך המלך. עוד נצחון על כפ"ס. אותה תוצאה, אותם מבקיעים, כבסיבוב הראשון. לוס טריוס אמיגוס: אוחנה, מלכה מלמיליאן. לא בסדר הזה, כבר אמרנו?

מחזור 27. סוף הסיפור ואולי רק ראשיתו. נצחון חלק על מכבי תל־אביב. מלכה ושירזי. אלפים פורצים לדשא של בלומפילד. מישהו זוכר את ימק"א? – רוצים גם את השערים של בלומפילד. מזכרת לעולמים. טוב שלא הוציאו את מושבי הבטון. מלמיליאן כבר אוהב את המקום, אוחנה יוצא למקום חדש. וקשטן? – כבר מדבר: "לקחנו אליפות, למרות בר־און ולא בזכותו".

מוחרים הם הירושלמים הללו, אין ספק. לוקחים אליפות ולפני סיומה, יש לחם כבר יו"ר חדש. בני נחמיה. מה שנאמר: נחמו נחמו עמי. ■

משפחת יצרני הדגלים הירושלמית ברמן, עם הדגלים, הכובעים והצעיפים – הכל צהוב. הכל בית"ר. חלק מחאפלת־האליפות שמתוכננת לסוף השבוע (צילומים: יצחק אלהרר, סקופ 80)

שקו, האוהד מס. 1 של בית"ר עם ספלי ... לצרכים מזכרת.

יש על מי לסמוך

יוסי לוי

בדקה השישית במשחק הליגה בית"ר ירושלים – מכבי נתניה, שנערך לפני כשבועיים, זינק שוער בית"ר יוסי מזרחי לרגלי הנתנייתי אלעד קורן. מזרחי נשאר על הדשא, כשהכדור חבוק בזרועותיו. כשקם לאחר טיפול ממושך, התברר שלא יוכל להמשיך לשחק. הרופאים נזקקו לשישה תפרים כדי לאחות את החתך שנפער באוזנו. אף אחד, כולל מזרחי עצמו, לא יכול לומר כיום מה מספרה של הפציעה הזאת.

הקריירה העשירה שלו בעניין הזה, התחילה ב־1977 עם קרע ברצועת הכתף. ב־1978 הובחן שבר בשורש כף היד. ב־1979 קרע באוזן – 20 תפרים, זעזוע מוח (אחד משלוש) ופגיעה בכליות. ב־1981 שבר באף. ב־1982/83 שני ניתוחים בברך (אחד מהם בגרמניה), ב־1983/84 שבר במרפק. ב־'85 לקה בקרחת המערות. אם נשמטו מזיכרוני מספר פציעות, הרי שעם הרופאים הסליחה.

"תאמין לי שאני כבר יכול להיות דוקטור לרפואה ספורטיבית. חשבתי כבר על הכל: מחטים, היפנוזה, טבעונות, מגידי עתידות, כפרות... אבל אני ריאלי מידי בשביל השטויות האלה. יש לי אמנם אמונה תפלה, אולי לא בחרתי בנכונה, אבל היום אי אפשר להחליף אותה, כי זו אמונה של אימי", אומר מזרחי.

בית חם

היומן הרפואי של מזרחי עבה, אם כן, יותר מהמעטפה שבארכיון בה מתוייקות הכתבות שהתפרסמו עליו.

מזרחי לא טיפוס של עושה כותרות. לא בנוי להצהרות מפוצצות. עוד כשהיה צעיר, בלטה התנהגותו הבוגרת והשקולה. היום, בגיל 34 זכה להגשים את חלום חייו: אליפות במדי בית"ר ירושלים. בעצם, מספיק היה לומר אליפות – שכן מזרחי החל את הקריירה בבית"ר ושם גם יסיים אותה.

"בית"ר ירושלים זה בית חם, קבוצה עם הרבה אוהדים, שתמיד נמצאת במוקד ההתעניינות. בית"ר עשתה הרבה שחקנים והם חייבים לה יותר משהיא חייבת להם". מזרחי עצמו לא שייך לקטגוריה זו. חלק גדול מהישגיה, אליפות וארבעה גביעים, שייך לו.

לפני עידן מזרחי, הנמשך כבר קרוב ל־14 שנה, עברו בשער בית"ר שמות כמו מישל פורטל, חיים לוין ויוז'י סורינוב. כשסורינוב עמד בשער, הביט בו מהספסל נער צעיר ומוכשר, נכון, יוסי מזרחי. במשך עשרות משחקים ומאות אימונים, עקב הנער אחר מיקומו, תגובותיו וזינוקיו של סורינוב. יותר משמץ מהן טבועים עד היום במזרחי.

"אין ספק שלמדתי הרבה מסורינוב. הוא היה שוער גדול". אבל יוסי לא הסתפק במה שלמד. ברבות השנים הוא פיתח ושיכלל זאת, עד שהיה לשוער הנבחרת הלאומית. במדיה רשם 10 הופעות בינ־ארציות. הופעת הבכורה היתה ב־97, [illegible] (מול ספרד האולימפית, 1–1). מזרחי היה [illegible] במשחק הזה. לפני סיומו, נפגע בצורה [illegible] "מבחינה אישית המשחק בספרד היה השיא שלי, [illegible] היתה הופעה ראשונה בנבחרת אחרי שלוש [illegible] שבהן ישבתי על הספסל".

ההופעה הטובה ביותר

לדעתו, ההופעה הבינ־ארצית המוצלחת [illegible] שלו היתה רוזקא בסקוטלנד, במשחק [illegible] ישראל 1–3. שניים מתוך שלושת השערים [illegible] מכדורי עונשין מ־11 מטר. "הייתי ממש גדול [illegible] משחק", אומר מזרחי.

שוערי הכדורגל נחשבים לעם מוזר, יוצאי [illegible] יש אומרים על גבול הטירוף, אנשים בעלי [illegible] לא שיגרתית שממלאים במשחק תפקיד [illegible] לחלוטין משל יתר השחקנים.

מזרחי: "אני מכיר כמה שחקני שדה [illegible] משוגעים לא פחות". כמה מטובי השוערים [illegible] "משוגעים" אולם בעייתם בדרך כלל היא [illegible] נכון יותר לומר: חוסר היציבות המאפיין אותם [illegible] זינוקים מרהיבי עין, חילוץ כדורים [illegible] ומשחקים משובחים שבהם תפשו יום גדול [illegible] שערם, הרי הם סופגים שערים שטותיים, [illegible] מתחיל היה עוצר בקלות, נתפשים לימים [illegible] שבהם הכדורים בורחים להם מהידיים [illegible] הופכים לגורם הישיר להפסד קבוצתם.

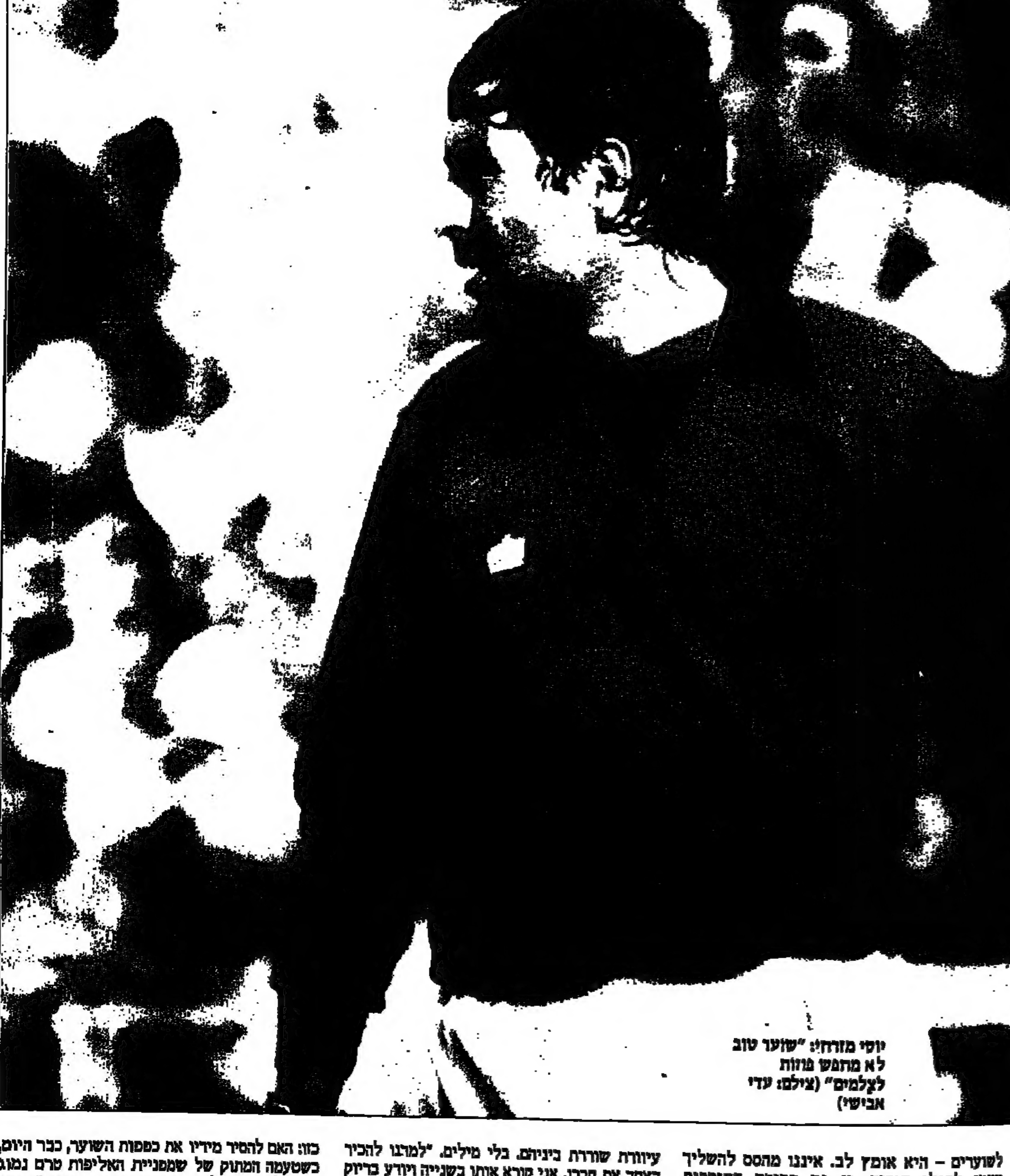
גדולתו של מזרחי היא היציבות המאפיינת [illegible] במשך שנים הוא שומר על יכולת טובה, [illegible] קריזיונר, להיפך, שקט מאוד, בטוח בעצמו, [illegible] המשרה סביבו שקט וביטחון. "למזרחי [illegible] רגוע ולהרגיע גם את האחרים. עצבים וויכוחים [illegible] השופט, לא עוזרים אף פעם, להיפך". בקבוצה תוססת וטמפרמנטית כמו בית"ר, חשוב [illegible] כמה. מזרחי לא נכנס ללחץ, נשאר תמיד [illegible] ושקול. עד היום נשלפו לעברו רק שני כרטיסים צהובים – אחד בטבריה, כששיחק בליגה הארצית והאחר לפני ארבע שנים, ע"י השופט שמעון [illegible] מעטים הכדורגלנים בארץ היכולים להציג [illegible] כזה. המחשבה שיש על מי לסמוך מאחור, [illegible] עוזרת מאוד לשחקני השדה בקבוצתו, [illegible] לצעירים שבהם, הזקוקים לחיזוק ולהכוונה.

סוד ההצלחה: מיקום

מזרחי חי את המשחק גם כשהכדור [illegible] משערו. הוא קורא את המהלכים על [illegible] ומתמקם היטב, בהתאם. מיקום היא אחת [illegible] החזקות שלו. "אני מנסה למנוע מצבים [illegible] לפתע מסוכנים".

היום, כשהזריזות והגמישות אינן כבעבר, [illegible] חשיבותה של תכונה זו לידי ביטוי, כפליים. [illegible] תפס את מקום התתוליות שבה התאפיין בעבר. "שוער טוב לא מתפש פוזות לצלמים. שוער [illegible] על פי המיקום והבנת המשחק, ולא לפי הזינוקים לגובה".

תכונה חשובה אחרת שבה ניחן מזרחי [illegible]

יוסי מזרחי: "שוער טוב לא מתפש פוזות לצלמים" (צילום: עדי אבישי)

לשוערים – היא אומץ לב. איננו מהסס להשליך עצמו לרגלי היריב. זו גם הסיבה העיקרית לפציעותיו הרבות. "זה חלק בלתי נפרד מן העבודה של השוער. אין מה לעשות. מי שמפחד, שיחפש לו עבודה אחרת".

מזרחי נחשב לטוב בארץ גם במאבקים של אחד על אחד – כלומר כשחלוץ יריב פורץ יחיד מולו. קשה מאוד להטעות אותו, בהטיות גוף. התיזמון שלו, בזינוק לרגלי היריב, כמעט מושלם. התמחות אחרת שלו, לבד מהפציעות: "פנדלים". שיעור גבוה של כדורי־11 שנורו לעברו, נהדפו בזינוקים עתירי אינסטינקט. שוער אחר המצטיין בפנדלים הוא מארין זכוביצקי. אישתו של מאריו, אנה, היא זו שהכירה בין יוסי לאשתו הנוכחית, אורית, אותה נשא לפני ארבע שנים. (אורית היא נכדתו של מי שהיה ראש עיריית ירושלים, מרדכי איש־שלום).

הבנה עיוורת

בתחילת הקריירה שלו ניצב לפניו כבלם אחורי יצחק ג'אנו. בשבע השנים האחרונות הוא עומד מאחורי חנן אזולאי. התיאום בין השניים, הוא המפתח למשחק ההגנה של הצהובים. הבנה כמעט עיוורת שורדת ביניהם. בלי מילים. "למדנו להכיר האחד את חברו. אני קורא אותו כשנייה ויודע בדיוק מה הוא יעשה ברגע הבא. אני כבר מכיר אותו בעל־פה. כשאני יוצא מהשער, חנן רץ לתוכו, בלי שאני בכלל מדבר", אומר מזרחי.

חנן אזולאי: "מחוץ לרחבה, אני נותן לחלוצים לבעוט, כי משם קשה מאוד להכניע את יוסי". גם מטווחים קצרים יותר לא קל להכניע את יוסי. זאת למדה במהרה גם הנהלת בית"ר, במשא ומתן שניהלה עם שוערה בכל קיץ. מזרחי יודע מה הוא שווה, איננו מתפשר בקלות. בעבר ניהלו הוא ואורי מלמיליאן משא ומתן משותף, שבו דרשו תנאים זהים. יוסי ידע שההצמדה הטובה ביותר של שכרו, היא לא לדולר או למדד – אלא למלמיליאן. לא תמיד התנהלו הדברים על מי מנוחות, אבל גם ריקושטים גדולים לא התעופפו שם. בכלל, צריך להיות "מוכשר מאוד", כדי לריב עם מזרחי.

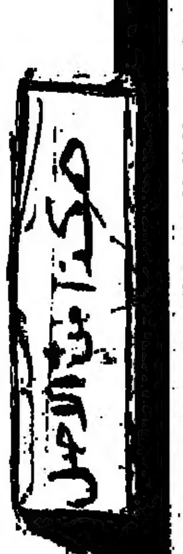
טניס, ים, חאסקה

בבית"ר הוא זוכה להערכה רבה. דעתו נחשבת ומרבים להיוועץ בו בעניינים שונים. יש החלטות שצריך לקבל לבד. היום נמצא מזרחי לפני החלטה כזו: האם להסיר מידיו את כפפות השוער, כבר היום, כשטעמה המתוק של שמפניית האליפות טרם נמוג – או להמשיך ולזנק שנה נוספת? – בבית"ר היו כמובן מעדיפים את האפשרות השניה. מזרחי, כהרגלו, לא ממהר לקפוץ: "קודם שתיגמר העונה. אחר־כך נשחק קצת טניס, אחר־כך ניסע קצת לים לשחות, לשוט על חאסקה – ואז נחליט".

בכל מקרה, ברור שמזרחי ישאר לצוף מעל המים. "כשאפרוש, אהיה מאמן. הבעיה שלי, שהכדורגל בארץ הוא חובבני ואני מקצוען ולא פשרן. ברור שלאמן קשה יותר מלשחק. יש הרבה יותר עבודה ובעיקר אחריות". מזרחי מאמין בהתאמת השיטה לחומר, אך גם הפרגמאטיזם הזה איננו סותר את נטייתו הבלתי מוסתרת לכדורגל התקפי.

בבית"ר רואים בו דמות חינוכית, שעם האינטלגנציה וכושר הביטוי שלו, יגלה גמישות ואומץ לב כמו שגילה בין הקורות ויהיה מאמן מצליח.

במגרש האימונים של בית"ר בשכונת בית וגן בטוחים שהזינוק האחרון של מזרחי עוד רחוק. בינתיים, הכתיר אותו "מעריב" השבוע ל"כדורגלן ההוגן של העונה". מגיע לו. ■

שלמה שירזי

אבינועם עובדיה

יעקב אסייג

אלי אוחנה

אורי מלמיליאן

מישל דיין

אהוד אשש

ירון אריב

אלי דריקס

סמי מל

לובסקי

ליל האוסקרים של הכדורגל

...לכדורגל, איש ציבור ■ סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון העניק את הגביע היפהפה של "כדורגלן העונה" לכוכב בית"ר ירושלים, אורי מלמיליאן, שגם זכה מידי סגן עורך "מעריב" לוי יצחק הירושלמי בפרס "הכדורגלן הקל של העונה" וכן בהמחאה כספית מיוחדת מחברת "שחפים", בחסותה נערך האירוע ■ כן הוענקו גביעים מהודרים, כולם עוצבו במפעלי צחובי ותעודות, ל"תגלית העונה", "מאמן העונה", "השחקן ההוגן של העונה", "שופט העונה", "מנהל העונה", "כוכב הנוער של השנה" והד11 של העונה

צילומים: עדי אבישי

ספורטאי אמיתי

גידי רמתי, אולי קצת נאיבי, אולי בדור לאלו, לוקח ללב ואף מזיל דמעה ■ בעל פרס ההוקרה המיוחד לעונה הנוכחית. יותר מ־500 שבתות על מגרשי הכדורגל הלאומיים. שיא ■ כואב לו שמהנבחרת נפרדו ממנו דרך העתון ■ העונה הוחזר לכדורגל תודות ליוזמתו של מאמן שמשון, יעקב גרונדמן ■ איש איננו מצטער על כך

משה גורלי

גידי רמתי ושמשון ת"א – מלים נרדפות. הזיהוי בין השניים הוא כה טוטאלי, עד שניתן לדבר על התמזגות האופי הקבוצתי והאופי האישי: צניעות, הגינות, הסתפקות במועט. תכונות יפות, אלא שבכדורגל יש להן גם מחיר: בתארים, בפרסום, בכסף. מבחינה זו, חייבת שמשון לרמתי הרבה יותר מאשר הוא חייב לה. רמתי, על־פי כישוריו, היה זכאי לגעת בשמיים. רמתי, על־פי קבוצתו, דישדש בדרך־כלל במרכז הטבלה.

לא בכדי התעקשו מנהלי שמשון ב־20 העונות האחרונות להוציא לרמתי צווי ריתוק. דיברו איתו על מחוייבות, אך ידעו שבלעדיו שמשון היא עוד קבוצה אפורה, המתלבטת בתחתית. גידי נתן את הערך המוסף. תיפקר כמחלפות השיער מהן שאב שמשון התנ"כי את היכולת להתעלות לתצוגות השיא. אך כמו שמשון ההוא, גם שמשון של גידי סבלה מחוסר יציבות. למי שזוכר: רמתי החל לשחק כחלוץ, לצידם של "קיש" רומנו ויואל מסוארי האימתניים. ברשימה חגיגית זו, מותר לומר שהשלישייה לא נפלה מהטריומווירט החיפני הגדול. ארמלי־רוזנטל־סלקטר, אבל איפה שמשון ואיפה אליפות.

חיים חדשים

לפני חודש חגג גידי 500 משחקים בלאומית, שהם 500 שבתות שהאשה מרי ו־4 הילדים שמרו על קשר עם הבעל־האב דרך "שירים ושערים". האשה מייחלת לשבתות משפחתיות רגועות יותר, אך גידי, 35 ומשהו, עדיין אינו מתכנן פרישה.

יענקל'ה גרונדמן הפיח חיים חדשים ב"זקן". בתחילת העונה, חשב להציב את רמתי כבלם, אך בואו של נסים ברדה שיחרר את גידי למשימות התקפיות, מרחב המחייה הטבעי של רמתי. ורמתי לא איכזב. עדיין בורג מרכזי בקבוצה המצוייה כרגע במקום השלישי. בורג ללא טיפת חלודה. תשאלו את הצעירים שמתקשים להדביק את הקצב של רמתי, אפילו באימונים. גרונדמן זוקף זאת לאהבת המשחק הבלתי מתפשרת של האיש.

לעמי פוטל יש סיפור בנידון: "אני זוכר שהוא עבר ניתוח קשה. בשבת הופיע עם תחבושות נוטפות דם בבלומפילד. זה נתן לאחרים חשק אדיר להילחם גם בשבילו. לפעמים, כשהיה חסר שוער, הוא עמד בשער. בליגה הארצית הוא עמד בשער לא קיבל גול."

כל־כך איכפת לו, עד שמעניש את עצמו על שגיאות. כשהחמיץ פנדל בבאר־שבע, לא יצא מהבית שלושה ימים, ולא מדובר בילד בן 17. ספורטאי אמיתי, שמקריש כל־כולו למשחק. לא פתח עסק, לא גילגל כספים בהשקעות. ממוקד רק במשחק. כשיפרוש, סביר שיפנה לאימון.

שערים מפורסמים

אגב פרישה: כואב לו שמהנבחרת מצאו לנכון להיפרד ממנו דרך העיתון. בנבחרת רשם 72 הופעות ו־20 שערים. אחד המפורסמים היה נגד שוודיה בשטוקהולם, במוקדמות הגביע העולמי 1980. גידי השתלט על "ריבאונד" שניתז מקורת השוודית, לאחר נגיחה של גיורא שפיגל כדי לגלגל פנימה. שער ספקטקולרי יותר: נגד דרום־קוריאה בסיאול 1976, בהתמודדות קדם־אולימפית – גידי חלף בכדרור וירטואוזי, לאורך 50 מטר, על־פני מגינים כדי להבקיע את השער הראשון. גם את השני הבקיע במשחק זה. בשער זה תירגם את מיומנויותיו במלואן: שליטה מעולה בכדור, שעת משחק, כח פריצה, הטעיות גוף, עיתוי ומיקום.

גידי רמתי שילם את מלוא המחיר של השיחה בקבוצה כשמשון ת"א. בראיון ל"שבוע ספורט" (באפריל השנה) הוא נשמע מריר: "סבלתי מכך שלא היתה לי עתונות טובה. זה מאד הפריע לי בקריירה מכל הבחינות. אם הייתי משחק בקבוצה גדולה, כמו מכבי ת"א, מכבי חיפה או בית"ר ירושלים, היו כותבים עלי הרבה יותר ומקדישים לי הרבה זמן בטלוויזיה. זה קצת מצחיק שעל גארי (וגדשטל) כבר עשו כתבות בטלוויזיה, אחרי שהבקיע 3 שערים, ועלי כמעט שום דבר".

החו"ל שנמנע ממנו

לא רק פירסום. כסף, תארים וכנראה גם חו"ל נמנעו מרמתי בגלל שלא השכיל להינתק מהסביבה. שאלקה, קלן ומנשנגלדבך לטשו עיניים, אבל שאול סינואני, עמוס טוב ועמי פוטל – האנשים החזקים בשמשון – שמרו מכל משמר על היהלום שלהם. ההערכה היא שרמתי משתכר עתה בשמשון כ־30 אלף דולר. כדי לא להפר את ההגיגיות הנוכחות, לא נערוך השוואות עם שכרם של כוכבים במעמדו או אף נחותים ממנו.

במשחק שמינית גמר גביע המדינה, השנה, נגד מכבי נתניה, הורחק גידי רמתי. השופט שינה את שנגח בפניו של חיים בר. גידי סבר ששיגר גול בכפח שטמן לו בר. מכל מקום, שמשון לא הצליחה להשוות והודחה מהגביע. כך נותרה הזכייה בגביע הטוטו, התואר היחידי של גידי עם שמשון. תואר פאטטי משהו. מין פרס ניחומים שהגדולים מהם מותירים, כפירורים, לקטנים. גביע הטוטו נריק למידותיה של שמשון ת"א. שמחת עניים.

המסקנה מניתוח דמותו של גידי רמתי מעורבת. מצד אחד לא ניחן באופי חזק מספיק כדי לתת לכשרונותיו ביטוי ובמה הולמים. אבל הסיבה לכך היא בדיוק הצד השני. והו ספורטאי אמיתי, אולי קצת נאיבי, אולי גלש לדור לאלו, אבל ספורטאי שעדיין לוקח ללב, עדיין מסוגל להזיל דמעה. ספורטאי שנותן באימון יותר מאשר רבים אחרים במגרש עצמו. ■

גידי רמתי: היהלום של הכרם (צילם: עדי אבישי)

גיל ספפורטס (מימין) בפריצה לשער בלגיה, במשחק נבחרת הנערים (צילם: צביקה ישראלי)

לא מרים את האף

גיל ספפורטס (הפועל באר־שבע), "הצעיר המצטיין של העונה", מכוכבי נבחרת הנערים, לא משחק אותה "פה גדול", אלא מעדיף "ראש גדול" ■ בגיל 16 וחצי הוא כבר הגיע למה שבני 30 מעטים הגיעו בכדורגל ■ מגדל כלב וחוחיות, עושה רהיטי־עץ לביתו, רוצה להידמות לאלי אוחנה

דוד לביא

גיל ספפורטס בטח לא יודע איך אומרים "קוסם" בסרבו־קרואטית. מיליאנקו מיהיץ', המאמן הלאומי, ראה את גילי משחק, ואמר שהילד הזה הוא קוסם. זה היה בטורניר החורף הבינלאומי לנערים. מיהיץ' אמר מה שאמר, תירגמו את זה לעיתונאים, העיתונאים כתבו. גילי היה מבסוט עד הגג. צריך להבין אותו. ילד בן 16 מבאר־שבע – שהוחזר לסגל הנערים כחלוץ, שבועיים בלבד לפני טורניר בינלאומי, לא היה אפילו במחנה האימון שלפני־כן – פותח בבוקר את העיתון, וקורא שמאמן הנבחרת הלאומית חושב שהוא קוסם.

גם לאחר שהודענו לו כי "מעריב" בחר בו ל"שחקן הנוער המצטיין העונה", הודה שמרוב התרגשות, התקשה להירדם בלילה. התירוץ "בסך הכל רציתי לחזור הביתה בשלום", לא איחר לבוא: "אם מחליטים שהפועל באר־שבע היא קבוצת העונה בליגה העילית לנוער, אני חושב שמגיע לכולם לזכות בתואר, אבל אי־אפשר לבחור את כל הקבוצה". באר־שבע, בעלת סיכויים לזכות באליפות, נאבקה כל הסיבוב השני עם מכבי פ"ת ומכבי ת"א על הבכורה. בשבת הקרובה זה יסתיים.

את הפרס בערב "כדורגלן העונה", קיבלו עבורו בני־משפחתו, משום שגיל עשה בחו"ל עם הנבחרת, בזמן הטקס.

ביקורה של אמא

לא מתבייש לתאר גם את הבלאק־אאוט אחרי השער הראשון שלו (והיחיד עד כה) במדי הנבחרת: "זה היה בדקה ה־84 של המשחק נגד נערי בלגיה. ניצחנו 1–0. אני הבקעתי את שער הניצחון, ולא ידעתי איפה אני נמצא. נשארו עוד שש דקות לסיום, ובשבילי המשחק כבר נגמר. סתם עמדתי במגרש. לא ידעתי מה לעשות עם עצמי".

ההצלחה נגד בלגיה נבעה, אולי, מהעובדה שהמשחק הזה היה הפעם הראשונה שאמא שלו באה לראותו משחק. הוא רצה להראות לה מה הוא שווה, והצליח. אמו, אחות בבית־חולים, לא מגיעה למשחקים כי "היא לא אוהבת לראות אותי נופל". אמא ספפורטס, שלא כמו אמא בן־שמעון, אמו של הקפטן, שהרביקה נשיקה למאמן הנערים אמנון רז בשובו מחו"ל, שומרת על אחרה מאופקת לנבחרת של בנה.

נדמה שלגילי, בועט בשמאל, תלמיד כיתה י' במגמת נגרות בתיכון מקיף א' באר־שבע, יש איזושהי אובססיה בקשר להרמת־אף מיותרת. מי שחושב שהפועל באר־שבע מפעילה, בצמוד למחלקת הכדורגל שלה, קורסים לדוברות ויחסי־ציבור עצמיים מיסודו של שלום אביטן – טועה. הציטוטים של ספפורטס מצביעים על תסמונת מופחתת של "פה גדול", לטובת תסמונת מוגברת של "ראש גדול". בבאר־שבע, מסתבר, מחנכים את הדור הצעיר לפתח שרירים חיוניים יותר לכדורגל, מאשר שרירי הלשון. הדור שלא ידע את אביטן.

מתוך ארבעת הבנים לבית ספפורטס – אמנון, נסים, אילן וגיל – היו שלושת האורזנים במחלקת הכדורגל של הפועל באר־שבע. אמנון הבכור, 28, רץ למרחקים ארוכים. נסים, 26 ואילן, 23, היו מלכי השערים של קבוצת הנוער ושיחקו בבוגרי באר־שבע.

נסים הוא במקרה גם מאמן נערי האגודה. היה זה שקטף את גיל מהמשחק השכונתי, לקבוצה מסודרת. זה היה לפני שנתיים. תוך שנה וחצי עלה גיל לנוער. מחצית עונה בנערים עם שבעה שערים, מחצית עונה טובה בנוער עם חמישה שערים, נבחרת מצליחה וחשיפה תקשורתית רבה, יחסית, עשו את ספפורטס למה שהוא היום. פירמה.

המודל: אוחנה ורוזנטל

חוץ מלעלות לבוגרים ולהימכר לאיזו קבוצה בלגית, הוא הצליח להגיע לכמעט הכל. פעם אחת סילבן חזן הבקיע שער בנוער, ומרוב אוירה ספפורטסטיבית, נירשם בעיתונים שגילי היה המבקיע. בגילו הגיע למה שכדורגלנים אחרים לא יגיעו גם בגיל 30. לכן נזהר מלדבר יתר על המידה: "האחים שלי אומרים לי כל הזמן להיזהר מהנפילה". אבל בכל זאת: "זה כייף כזה, לעבור ברחוב ולשמוע שמתלחשים 'הנה ספפורטס'. אני לא שחצן. בכוונה מתנהג לא בשחצנות. תכתוב את זה. אני לא אוהב להתבלט. בעצם, כן מתבלט, רק על המגרש".

חלומות הכוכבות שלו אינם כוללים ליקוקי אגו מיותרים. השכל שלו עוכר בכיוון של חיפוש מודלים: "הייתי רוצה סגנון פריצה כמו של רוני רוזנטל, ומבנה גוף כמו של אלי אוחנה. אלי גבוה, חזק, שולט טוב בכדור. רוצה להיות כמוהו לא בגלל שמעריצות אותו הרבה בנות".

"בנבחרת יש גיבוש טוב. זו בעצם לא נבחרת, זו קבוצה". החבר שלו בנבחרת הוא אורן מנחרר, חלוץ הנוער של הפועל כפר־סבא. ישנים יחד במחנות האימון. פרט למוחרר, ספפורטס מעניק סופרלטיבים ביד רחבה גם לטל בנין, רן בן־שמעון ולשוער מאיר טלבי.

בבית יש לו כלב ושלוש חוחיות. מדי פעם הוא מביא הביתה רהיטים קטנים מעץ, שעשה בבית הספר – כסא, שולחן. ארט־ריטו הוא עושה ארון. ■

מחזור ישראלי אחרון

משחק הכדורגל נמשך 90 דקות, ועונת הליגות תימשך השנה עד לדקה ה־ 90 של המחזור האחרון. קבוצות רבות, בעיקר בליגה הארצית, יאבקו במגרש אחד, וליבן יהיה במגרש אחר.

בליגה הלאומית נשארה חירת היורדת השלישית לליגה הארצית.

בליגה הארצית נשארו כל החידות: מי תעלה, מי תרד ומי תשתתף במבחנים.

בניגוד לשנים קודמות, בהן כמחזורים האחרונים היה ריבוי מנחשי הפרס הראשון, הרי השנה, הן בגלל המשחק ה־14 שנוסף, והן בגלל המאבקים בהם מעורבות כל קבוצות הארצית – הני־חוש קשה. ננסה לעזור לכם.

תחזית למחזור 39

1. מכבי יבנה – הפועל באר־שבע. מי שראה את יבנה בשבועות האחרונים, מתקשה להאמין שזאת קבוצה שעלולה לרדת ליגה. יבנה תעשה השבת את שלה ותנצח, ותקווה מאוד ל־X או 2 במשחק 4... ניצחון ליבנה.

2. מכבי יפו – הפועל כפ"ס. משחק הפרידה של יפו מהליגה הלאומית. למרות שאשתקד הם ניצחו את כפ"ס 1–0, לדעתנו גם במשחק הפרידה לא יצליחו היפואים להוציא יותר מתיקו. X, 2.

3. הפועל לוד – הפועל ת"א. חניכיו של צביקה רוזן ילמדו את האלופה היוצאת איך משחקים כדורגל... לוד במגרשה היא לא קבוצה טובה – היא קבוצה מצויינת. לת"א פשוט אין מה למכור השנה, ומזלם, לדעתי, שקיימת בית"ר נתניה... 1 סולו.

4. בית"ר ת"א – מכבי נתניה. בד"כ, קבוצה שזקוקה לנקודות במחזור האחרון, כמו בית"ר ת"א השבת, משיגה אותן. הביתריים גם זוכרים את הלקח מלפני שנתיים, אז ירדו מהליגה ברקה האחרונה של המשחקים. היחידי שיכול למנוע מהם ניצחון הוא כוכב נתניה, שלום תקוה. X, 1.

5. שמשון – הפועל פ"ת. שמשון תרצה לגמור את הליגה כמו ששיחקה במשך כל העונה: כדורגל טוב, הגנה חזקה וניצחונות. כנראה שיצליחו.

6. בית"ר ירושלים – מכבי פ"ת. בשבוע שעבר ניסינו ללכת נגד בית"ר וטעינו. הרבה מתוצאות המשחק הזה תלוי במה שעשתה בית"ר בגביע. בכל מקרה, ירצו הירושלמים לגמור את העונה בניצחון, וכנראה יזכו בו. אנו מוסיפים 2, להפתעה. 0–0 בשנה שעברה.

7. מכבי חיפה – בני־יהודה. זאת אמנם אינה השנה של החיפנים, אבל הם ישאפו לסיים אותה בניצחון על הקבוצה שלא נוצחה עדיין העונה. לא נוצחה, וגם לא ניצחה הרבה פעמים. 1, X.

8. בית"ר נהריה – הפועל עכו. בית"ר נהריה מסיימת השבת ביקור בן שנה בליגה הארצית. עכו, מהקבוצות הוותיקות בליגה, זקוקה לתיקו כדי לא להיתקע למבחנים. היא תשיג זאת בקלות. X, 2.

9. הפועל טבריה – הפועל חיפה. חיפה שמחה שהיא פוגשת קבוצה שאין לה בעיות. החיפנים יזכו בניצחון ויי... קוו לניחוש '1' במשחק הבא.

10. מכבי שעריים – ... ירושלים. צריך לקוות שלא ... פי לב כשעריים בתום המשח... עת התקפי לב בטוטו – ... לש...

11. צפריריים חולון – מכבי ... דר. כמו הפועל חיפה, גם חולון ... ותשאף למעידת הפועל ירוש... כאן תעשה חולון את שלה, ו... זה יספיק או לא – לדקה ה־90... נים.

12. הפועל חדרה – הכח ר... נה שעברה ניצחה הכח ... השבת, במשחק שהוא קבע... אבל לא משמעותי לחדרה, ... אה לא תפתיע. חדרה תשחק ... שובים ובלי חשבונות. משלש...

13. הפועל ר"ג – בית"ר... בשנה שעברה – 0–0. תוצא... ריד את ר"ג ליגה. כל מי ש... לה, רושם מיד משולש.

14. בית־שאן – הפועל ... גם במשחק האחרון, משולש... בתנופה אחרי שני ניצחונות... אבל עדיין מתחת לקו ה... שאן לא צריכה צרות. מי ... מתח כשיש ליגה ארצית כ...

הליגה הלאומית
(לאחר המחזור הי29)

.1	בית"ר ירושלים	...-59
.2	בני־יהודה	...-35
.3	מכבי ת"א	...-40
.4	מכבי נתניה	...-30
.5	הפועל לוד	...-33
.6	שמשון ת"א	...-30
.7	מכבי פ"ת	...-27
.8	הפועל כפ"ס	...-43
.9	הפועל פ"ת	...-30
.10	מכבי חיפה	...-30
.11	הפועל ב"ש	...-19
.12	הפועל ת"א	...-20
.13	בית"ר ת"א	...-31
.14	מכבי יבנה	...-27
.15	מכבי יפו	37-21
.16	בית"ר נתניה	89-21

הליגה הארצית
(לאחר המחזור הי29)

.1	הפועל ירושלים	23-36	53
.2	הפועל חיפה	21-39	50
.3	צפריריים חולון	16-34	50
.4	הפועל חדרה	32-40	46
.5	מכבי עמידר	27-26	42
.6	הפועל טבריה	33-36	40
.7	הפועל יהוד	29-28	39
.8	הפועל עכו	24-27	38
.9	מכבי שעריים	19-24	37
.10	הפועל בית־שאן	26-24	37
.11	הכח ר"ג	25-23	37
.12	בית"ר רמלה	33-24	37
.13	הפועל מרמורק	34-33	36
.14	הפועל ר"ג	25-19	33
.15	בית"ר נהריה	37-19	20
.16	הפועל רימונה	48-20	19

הצעות השבוע

שיטות מלאות

סולידי

	2	x	1
1			X
2	X		
3		X	
4			X
5			X
6			X
7		X	
8		X	
9		X	
10		X	X
11		X	X
12	X	X	
13		X	X
14		X	X

שלשות /
כפולים 5
טורים 32

הפתעות

	2	x	1
1	X		
2		X	
3	X		
4	X		X
5		X	
6		X	X
7	X		
8		X	X
9	X		X
10		X	
11	X		X
12			X
13	X	X	
14	X		

שלשות /
כפולים 6
טורים 64

הגיוני

	2	x	1
1	X		X
2		X	X
3			X
4		X	X
5		X	
6		X	X
7	X		X
8		X	
9	X		X
10		X	
11	X		X
12	X	X	
13			X
14		X	

שלשות /
כפולים 8
טורים 256

לעשירים

	2	x	1
1			X
2		X	
3		X	
4		X	X
5		X	
6	X		X
7			X
8	X	X	
9	X		X
10	X	X	X
11	X	X	X
12		X	
13	X	X	X
14		X	

שלשות 3
כפולים 4
טורים 432

שיטה מצומצמת

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1–14	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

שלשות 4
כפולים 5
טורים מלא 2596
טורים בשיטה המצומצמת 288

מנהל השנה של "מעריב" הוא אברהם לוי – מנהל בית"ר ירושלים, אלופה טרייה ■ אם היום בו תפס אותו כתבנו הוא אכן יום עבודה אופייני של מנהל בפול־טיים־ג'וב – לא יכולה היתה להיות בחירה מוצלחת יותר ■ איש שהוא קבוצה, מנהל שהפך מוסד

בחירתו של לוי

טובי פולק

לא ברור אם מנהל בית"ר ירושלים, אברהם לוי, ידע על בחירתו כ"מנהל העונה" של "מעריב" לפני שהתבשר על כך לצורך רשימה זו. כך או כך, הוא נשמע מופתע ונרגש, אולי משהו שלמד אחרי כל השנים לצידם של פוליטיקאים מסוגים רבים. "מה אתה אומר, אני ממש מופתע ונרגש... זה כבוד גדול בשבילי... אם ב"מעריב" בחרו בי, זה אולי סימן שהאנשים אצלכם יודעים על תרומתי לקבוצה ולכדורגל הישראלי בכלל..."

לרגע ניתן היה לחשוב שלוי עבד על הטקסט הזה, ושינן אותו היטב עוד לפני השיחה. כנראה שלא. שבוע שלם התנהל המרדף אחריו. מביתו ועד למגרש האימונים בבית־וגן, משם למשרדי ההתאחדות לכדורגל בתל־אביב, למלון זה או אחר, לא ברור אפילו באיזה עיר, ממסעדה למסעדה, מפגישה לפגישה. המעניין הוא שבשום מקום, אפילו לא בביתו, לא ידעו לומר היכן ומתי ניתן יהיה לתפוס אותו. איש דיסקרטי, תנועותיו סוד. ידועות אולי למקורבים בלבד.

כאיש שמצהיר חדשות לבקרים שהוא בורח מכותרות, הכותרות דווקא רודפות אחריו. בתדירות של אחת לחודש־חודשיים בקירוב, מתפרסמות עליו רשימות מסוגים שונים, בהתאם לנסיקת או שקיעת הקבוצה שעליה דאגתו. גם הסיכסוכים התכופים בצמרת הפוליטית של הקבוצה, יושבי־ראש מול פטרונים ומאמנים, פוליטיקאים מול פונקציונרים אחרים – מספקים סיבות מספיק טובות לפנות לאיש ש(כמעט) תמיד שם. "משרתם של הרבה אדונים" היתה כותרת הפרופיל עליו, ב"שבועספורט" לפני כחצי שנה. יושבי־ראש ומאמנים באו והלכו, שחקנים בגרו ופרשו, נערים מצטיינים צצו ונעלמו – ואברהם לוי, מנהל, תמיד שם. תמיד האיש של הפטרון הלא־מוצהר – רובי ריבלין. הערצה בלתי תלויה בשום התפתחות שהיא. גרופי אמיתי.

לא בדיוק "עסקן"

התואר "עסקן" אינו מקבל במקומותנו משמעות חיובית מיידית. בהרבה מקרים, אולי ברובם, מתקשר המונח עם אנשים שבאים לכדורגל (או לענפי ספורט אחרים) למען רווחים פוליטיים קטנים, כיבודים, טובות הנאה מזדמנות. אברהם לוי לא רואה מזה כסף, אפילו לא מכונית. איש צנוע, רואה ברכה בהצלחת הקבוצה לה הוא מסור, ללא תנאי. הוא נשמע מעט מופתע כששואלים אותו איך הוא חי עם התואר הזה – "עסקן העונה". – "אולי שיהיה 'מנהל העונה'? – זה נשמע טוב יותר..." האיש לא חש עסקן במובן המקובל של המילה, כשהתברר לו שבשנתיים האחרונות זכו בתואר דווקא יושבי־ראש – התרצה: "זו תמורה צנועה לעבודה הקשה".

אחרי שהפך פנסיונר של האוניברסיטה העברית בירושלים (שימש כמזכיר הפקולטה למדעי החברה) – התפנו כל עיתותיו לשירות למען הקבוצה. ביתו משמש מרכז הפעילות, שחקנים באים ויוצאים, כמו היה זה ביתם השני, אולי בעצם הראשון. להשיג קו פנוי לטלפון העמוס בבית משפחת לוי – משימה כמעט בלתי אפשרית. לגבי לוי, אין משימה שלא מכבדת את בעליה, כל עוד המדובר בענייני בית"ר, אהובתו. הדברים מגיעים לעתים לכלל אבסורד, שנדמה כי גם לו לא תמיד נוח לחיות עמו בשלום. הסיפור הישן־נושן, הנדוש משהו, על כך שהאישה והילדים מקבלים אצלו חשיבות משנית בלבד, אחרי ענייני הקבוצה. לא מכבר הודה כי הוא די מתבייש בכך, אבל כמו מחלות אחרות חשוכות מרפא – לא מסוגל לעשות דבר בנדון.

ערב המזל – בו הצליח כתב "שבועספורט" לאתר את לוי בביתו, פנוי לשיחה תפוסה – הגלה כלילה של יום מפרך, אופייני למדי.

לוי: "קמתי בסביבות שמונה בבוקר, ואחרי הקפה התחיל סבב הטלפונים הראשון לאותו היום. עניני הקבוצה (אלא מה?...) ב־10 בבוקר קפצתי למלון הירושלמי שמנהל לייזי (ריבלין, אחיו של חני, בעבר יו"ר בעצמו), לסדר את עניין הבר־מצווה של אפסנאי הקבוצה, לדאוג שיקבל את ההנחה המירבית, את האולם הכי מפואר. ב־11 ישיבה של היו"ר החדש, בני נחמיה, תיאומים אחרונים לקראת אירגון נושא חצי־גמר גביע המדינה – עד שתיים בצהריים. משם – למסעדה ירושלמית, ארוחת צהריים עם נחמיה (היו"ר) ומוטל'ה (שקיגלר, הגזבר הנכנס). ב־4 אחר־הצהריים קפצתי למגרש בית־וגן לאימון. צריך לדאוג לכדורים, לציוד, להשקיה. בערב יורדים לתל־אביב – למשרדי ההתאחדות לכדורגל, לדיוני ועדת המשמעת על עניין זריקת רימון העשן במשחק מול מכבי ת"א. יצאנו בזול – רק 500 שקל. (אגב, בדיון העלה לוי טיעון מעניין: 'הרימון יכול היה להיות גם של אוהדי מכבי, מכיוון שהיה צהוב, והם שיחקו אותו יום בצהוב'. – הע.) משם לנתב"ג, לקבל את שחקני בית"ר שבנבחרת הלאומית והעתודה, ששבו משוויץ, ובחזרה לירושלים. וכאן – בשעת ערב מאוחרת, קיבלתי את השיחה ממך..."

עכשיו צריך לקחת אויר. אם יום מהסוג הזה הוא יום אופייני, לא יכולה היתה להיות בחירה מוצלחת יותר לתואר "עסקן העונה". השנה הוא "מנהל העונה". ■

גם פסיכולוג

יצחק בן־יצחק, "שופט השנה" – בחירת עמיתיו, אנשי המשרוקית ■ הולך בדרכי אביו, בכדורגל וגם במשטרה ■ בעבר אהב את "ההצגה", עכשיו, לדבריו, לאחר חשבון נפש, הוא בשיפוט סולידי ■ "רגע של מחלוקת מעודד את השופטים להציג רמה טובה יותר

יצחק בן־יצחק, "משרוקית השנה", מגיש עזרה ראשונה דחופה לשחקן שנפגע במשחק שבו שפט. "אפילו בליגה ג' צריך להיות כל הזמן בפורמה". (צילום: עדי אבישי)

אבי מורגנשטרן

יצחק בן יצחק מתרגש. מבחינתו, בחירת שופטי הכדורגל, שקבעה שהוא השופט המצטיין של העונה, הורידה לו דמעה קטנה מזוית העין. אחרי הטלפון בו התבשר על הבחירה, נסע לאימו המאושפזת בבית חולים. "אמרתי לה: 'אמא, היום אני לא בא עם מתנה חומרית, אלא עם הודעה. מתנה נפלאה יותר. נבחרתי ל'שופט העונה' של 'מעריב'. היא התרגשה יחד איתי. מתפללת למעני כל שבת שאצליח במשחק".

22 שנה הוא שופט כדורגל. מעשה אבות סימן לבנים: אביו היה שופט וגם קצין משטרה. אולי לא בסדר הזה. בן יצחק החל לשפוט כשהיה נער, כי לא תמיד היה לו מקום בהרכב, כשחקן. נשרך אחר אביו וישב עם כל השופטים הגדולים. בגיל 17 סיים קורס שופטים. אחר כך פנה למשטרה. "מבחינת שיפוט, הצלחתי להגיע גבוה יותר, אבל במשטרה אבי הגיע לדרגה בכירה ממני". תיקו משפחתי.

הכדאיות שבדבר

השנה היתה שנת מיפנה בקריירה שלו. אשתקד נוטרל מסיבות בלתי צפויות (פציעה ותאונת דרכים). שכב במיטתו וחלם על הרגע בו ישוב למגרשים. ועוד דבר שעזר לו לאורך כל הדרך, לבד מהמשפחה שתומכת בו נון־סטופ: "ב־'82 נבחרתי לראשונה לשופט העונה מטעם מעריב. אותו ערב נרגש גם קיבלתי מתנה, שעון רדיו הנמצא ליד מיטתי. אני קם כל בוקר עם השעון הזה. כששכבתי פצוע במיטה, הייתי רואה את התוית "מעריב – שופט העונה" וזה ריגש אותי. אמרתי לעצמי: 'יצחק, אתה חייב לחזור ולעשות את זה. להרגיש אותה הרגשה נפלאה'. אין בחירה נאמנה וטובה מבחירת השופטים וזה אחד הרגעים למענם שווה לשפוט".

בעניין הכדאיות שבשיפוט, בן־יצחק עדיין מהרהר לפעמים בינו לבין עצמו, אם אכן עשה את הצעד הנכון ופנה לקריירה שכזו, ועוד לצד עבודה לא קלה במשטרה. "אין תמורה כספית משיפוט. איש עוד לא התעשר מזה. גם במשטרה אני לא נמצא רק בשביל המשכורת, כי הייתי יכול למצוא עיסוק שיכניס לי יותר. אבל אני כבר בתוך זה. מין חיידק שאי אפשר להסביר אותו. זה בא על חשבון הבית, המשפחה. ואני חייב לומר שאילמלא התמיכה המאסיבית של אשתי תמי ושלושת ילדי לא הייתי מגיע לכל זה. לפעמים אני חושב לעצמי שאילו הייתי שוב צעיר ב־15 שנה, ספק אם הייתי מונה לשיפוט. היום אני בתוך זה ואי אפשר להשתחרר".

הוא נזכר בהרצאת פסיכולוג, לפני שוטרים, כאשר פנה אל המרצה וביקשו לענות על השאלה שהטרידה אותו, אז: "מה מושך אדם להיות שופט כדורגל?". הפסיכולוג השיב שגדולים ממנו ניסו למצוא לכך תשובה, אבל אין. פסיכולוגיה איננה מתימטיקה.

בתחילת דרכו היה בן יצחק ידוע בהופעותיו התיאטרליות. ניסה למשוך את מרבית תשומת הלב. היום יש שינוי בתפיסתו. המשחק הוא החלק היותר חשוב, בעצם החשוב היחיד. השופט צריך להיות רק מנווט מהצד. "בעבר, היו הצופים צועקים אלי: 'בן יצחק, אל תעשה הצגות. היום אין טלוויזיה'. די אהבתי להיות בטורי הרכילות עם הצגות בשיפוט. אבל היום התבגרתי. בעונה שבה נחתי, עשיתי חשבון־נפש רציני. עברתי לשיפוט סולידי יותר. מכל שופט אני לומד משהו. אני צופה הרבה בטלוויזיה ובשיפוט של אחרים".

המחלוקת התחלקה לידו

– אתה גם נהנה מהמשחק או בא רק כדי "לעבוד"?

"אני לא בא רק כדי לשפוט – גם ליהנות. אם שחקן עושה מבצע יפה – מוסר, בועט או עוצר כדור מסוכן – אפשר לראות אותי גם מוחא כפיים".

– גם כשמבקיעים שער אתה מוחא כפיים?

"אף פעם לא".

בענין הטלוויזיה, הוא חושב ש"רגע של מחלוקת" דווקא טוב לשופטים. מעודד אותם להציג רמה טובה יותר. למרות שמקצין את יחס הקהל לשופטים. בן יצחק מודה שהוא עדיין לא הרגיש על בשרו את "רגע של מחלוקת". המחלוקת תמיד התחלקה לידו. "אני לא רוצה להישמע שחצני, אבל עד היום, ברגעי המחלוקת, יצאתי צודק. כן, גם במקרה הרחקה של יהודה עמר במשחק עם הריינג'רס. לדעתי, התוכנית הזו חשובה. מכניסה אותך לאמביציה מיוחדת. אני מודה שזה לא נעים להתעורר בבוקר עם הרגשה, שכל הארץ ראתה את הטעות שלך, אבל לשמחתי עד היום יצאתי צודק ברגעי המחלוקת".

ויש שופטים אחרים, שחושבים בוודאי ההיפך ממנו. כידוע, שופטי ישראל לא ידועים באהדה הדדית. הרבה ציפורניים נשלפות. הקריירה האישית באה על חשבון חברות. בן יצחק מביא בשורה על רוח אחרת: "היתה ישיבה של החברים והחלטנו למתוח קו עבה על היחסים העכורים שהיו בעבר. עכשיו, כולם רוצים לעשות יד אחת להצלחת האיגוד. כמובן, לצד ההצלחה האישית. לדעתי, כבר מורגש שינוי באווירה".

בן יצחק מזכיר בעניין הזה את הדחיפה של קליין, עורכי ונפתלי איתן, שהחזירו אותו למסלול, למרות שהיו כמה מתנגדים בדרך. היום הוא מקווה שהצדיק את האמון שנתנו בו. בדרך לקבלת תג פיפ"א – הפיסגה הבינלאומית של שופט.

ה"קטע" עם סיני

משחק העונה? – אין דבר כזה. מבחינתו, כל משחק הוא משחק העונה. "אפילו שיפוט בליגה ג'. אתה חייב להיות כל הזמן בפורמה". אבל המשחק בין הפועל פ"ת לבית"ר ירושלים (4–1 לבית"ר) היה חריג בעיניו, הטוב מכולם: "היה בו כדורגל נפלא ומשחק שוטף בלי בעיות, ללא צהובים ואדומים. פשוט תענוג".

קוריוז: "כררבי התל־אביבי בגביע, בו ניצחה מכבי ת"א 2–1, התרוצץ משה סיני במגרש כפקעת עצבים. רצה להשוות וזה לא כל כך הלך. על כל פסיקה שלי היתה לו טרוניה. בשפה של החבר'ה אפשר לומר שהוא היה בקריז של משחק. בשלב מסויים, אמרתי לו: 'משה, תיזהר. אני עוד אוציא אותך החוצה'. הוא ענה: 'אם אתה גבר תוציא'. בסוף הצאתי לו צהוב. ידעתי שהוא עכשיו בעצבים ולא מתכוון לכך. ואני מאד מעריך אותו כשחקן. למחרת פגשתי את אימו. היא אמרה לי: 'יצחק, אתמול היית בשבילו כמו אבא. עשית מעשה אנושי. פשוט הבנת מה התחולל בנפשו'".

שורה תחתונה: שופט הוא גם פסיכולוג וגם בן אדם, גם כשטועה – אולי בעיקר כאשר טועה. ■

פרטים: "מועדון מטיילי מעריב"
מערכת "מעריב", רח' קרליבך 2, תל־אביב, טל. 03-439207
פתוח ברציפות בין השעות 8.30 עד 18.00.

מועדון מטיילי מעריב

טיולי קיץ 1987

לגלות עולם נסתר עם מדריכי "נאות הכיכר"

* ★ תורכיה – מערב ומזרח. 10–18–19–20 יום.
* ★ יוגוסלביה – איטליה. 16–18–19 יום.
* ★ יוגוסלביה – הונגריה – אוסטריה. 17–18–23 יום.
* ★ פולין – הונגריה. 15 יום.
* ★ ספרד – פורטוגל והפירנאים. 15–20–21 יום.
* ★ דרום אמריקה. 20–23–32 יום.
* ★ ספארי בקניה. 9–16–23 יום.
* ★ סקנדינביה. 18 יום.
* ★ המזרח הרחוק. 30–35 יום.
* ★ טיולים בדגש מיוחד – לחובבי טבע, אמנות או תיאטרון.

הרצאות וערבי יעוץ

הרצאות:

סידרת הרצאות מיוחדת לקראת טיולי הקיץ:

30.5.87 – מוצאי־שבת: בבית ציוני אמריקה, רח' דניאל פריש 1, תל־אביב

20.00 – יוגוסלביה + מקדוניה
21.00 – דרום אמריקה

המרצה: גילי חסקין

4.6.87 – יום ה': בית אבא חושי – חיפה

20.00 – סקנדינביה
21.00 – תורכיה

המרצה: גילי חסקין

ערבי יעוץ:

★ **המזרח הרחוק** – יעוץ מיוחד לטיולים בנתיב זה ינתן בכל יום חמישי, במלון פאלאס, רח' הירקון 277, תל אביב, חדר 220, בשעה 18.30 טלפון: 5465496־7.

★ **דרום אמריקה** – יעוץ אישי למעוניינים לטייל בדרום אמריקה בטיולינו, יינתן בכל יום חמישי, במועדון מטיילי מעריב, רח' קרליבך 2, ת"א, טל 03־439207, ע"י גילי חסקין – ממדריכי "נאות הכיכר", בין השעות 16.00 עד 18.00.

הנחה של עד 7% בטיולי הקיץ של "נאות הכיכר"

הנחה על שירותי הקרקע בטיולים לחו"ל, תינתן לכל מי שהשתתף באחד הטיולים לחו"ל שבוצעו ע"י "נאות הכיכר" במסגרת "מועדון מטיילי מעריב".
הנחה של 5% – למי שהשתתף בטיול אחד;
הנחה של 6% – למי שהשתתף בשני טיולים;
הנחה של 7% – למי שהשתתף בשלושה טיולים ויותר.

חופשות וטיולים בחג השבועות

★ **חופשה במלון "לרום" בירושלים. (חמישה כוכבים). 2 – 6/6/87.**
סיורים מודרכים באזור ירושלים, פגישה עם העתונות, ארוחות חג וערב שבת חגיגיות, חצי פנסיון.

★ **חופשה וטיולים בשמורות הטבע והמפלים בגליל העליון. 2 – 6/6/87.**
4 לילות במלון "נוף הגליל" בהר כנען (שלושה כוכבים), חצי פנסיון, הרקדה, ערב תקשורת עם עתונאי מעריב, סיורים מודרכים באוטובוס באזור (כולל כניסות באתרים).

★ **מדבר יהודה. 2 – 3/6/87**
לילה בכפר הנופש "מצוקי דרגות" ויום סיור ברכב מדברי לתצפית נחל דרגה, ראס נקב, חירבת מנקושיה, חירבת א־דור, רוגום אל נאקב.

★ **סמינר מיוחד בשיתוף עם "שרשים":** נושא: **חכמת ישראל**
הסמינר יתקיים בירושלים במלון "מגדל הכנסת" בתאריכים: 2 – 3/6/87.

חופשה בתל־אביב במלון קרלטון (5 כוכבים)

סופשבוע ארוך – 25 – 27.6.87

2 לילות במלון קרלטון על בסיס חצי פנסיון

* ★ ביקור בהצגת תיאטרון ומפגש עם השחקנים לאחר ההצגה.
* ★ סיור רגלי ומודרך בשכונות, בדרום תל־אביב.
* ★ ביקור במוזיאון לתולדות תל־אביב־יפו ובית רובין.
* ★ מפגש עם העתונות.

טיולי גשר בהווי דתי ואוכל כשר

אנו מציעים בקיץ 1987 (תשמ"ז)

טיולים וחופשות ליעדים הבאים:

* ★ ארה"ב
* ★ המזרח הרחוק
* ★ אירופה הקלאסית
* ★ סקנדינביה
* ★ ספרד – פורטוגל
* ★ יוגוסלביה – הונגריה

טיולים מיוחדים לצעירים ולגיל הזהב

